

Avgust 2010

Št.

051

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:
Špela Razpotnik
Izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Tehnični uredniki:
Nina Varesko in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,
Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,
Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Urban Tarman,
Aleš Verhovnik
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, Miha Gračner, Janez Kompare,
Nik Knez, Damjan Majkič, Sandra, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavedanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Ministrstvo za zdravje --
FIHO -- Urad RS za mladino -- Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

ILUZIJA REKLAM

foto: Marko G.

No, pa sem le prišel na svoj račun, dana mi je bila naloga, da napišem uvodnik, kar mi je le predstavljalo malo večji izziv.

Začetek poletja je prinesel v Ljubljano nove znanose, nove vale energije v množico pešcev, ki so vrtoglavo hodili po sivih ulicah, poležavali na koticčkih trave in posedali za mizami s hladno pijačo pred sabo. Vsi ti pešci pa so imeli po moji percepciji popolnoma enak namen, poiskati si senco pred vročim ljubljanskim soncem, sredi poletnih, soparnih dni. Ko sem stopil na ulico, sem videl možakarje, ki so na veliko lepili jumbo plakate. Ob tem sem razmišljal, kako je del mene postal imun proti vsej tej reklami, ki je mesto ponujalo prav na vsakem vogalu. In tukaj je časopis Kralji ulice, ki za zdaj deluje še popolnoma brez sponzorstva in vseh posiljenih reklam, ki jih je prepolno na vsakem koraku sodobnega sveta. Na eni strani svetovna gospodarska kriza, na drugi vse več reklam, kako uspešno zapraviti vse prihodke. Z avtobusom sem se odpravil do mestnega jedra in v tistem hipu, ko sem stopil nanj, mi je bilo žal, da se nisem odločil za kolo. Tako bi dobil veter v lase, sedaj pa sem le pot na dlani. Tam me je zopet posiljeval zaslon in me nagovarjal, kako naj čim bolje zapravim prihodke. Ko sem stopil s avtobusa, me je gnala misel, kje naj si poiščem koticček sence samo zase, da se za trenutek odmaknem navalu množice in kamor se bom lahko skril pred gorečim soncem. Po kratkem prehodu sem le našel koticček lepo pokošene trave in vsa težnost me je vlekla na tla. Gledal sem v nebo, v oblakih sem iskal podobe, ki mi jih je v tistem trenutku dopuščala domišljija. Pojavil se je Pokemon, risani lik, pa starec z dolgim krivim nosom. Branjevka, ki je kadila pipo miru, povezana z ruto okoli glave. Ob prijetnem rahlem, hladnem vetriču me je ob sočnem vonju ravno pokošene, sveže trate, na kateri sem ležal, gnala želja po ohlajenem pivu, ki sem ga privlekel iz nahrbtnika. Ob zadnjih požirkih sem se v hipu zbudil nazaj v realnost, ki me je gnala naprej po opravkih, ki sem si jih zadal za tisti dan. Po poti sem razmišljal o podobah, ki so se mi tako noro in divje prikazovale v oblakih in z neprecenljivo hitrostjo spreminjale svojo podobo. Skozi dan me je odnašal val sveta, ki sem ga želel videti. Odpiral sem velikanska dvoriščna vrata pravljice, ki sem jo vse do danes hranil le zase.

Žigažaga

Kazalo:

To sem jaz:

foto: Marko G.

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 ZEITGEIST
- 6 MENJALNA VREDNOST ALI VREDNOST MENJAVE
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 TAUBI
- 9 TATU ZGODBA
- 10 HAVAJI LTD. ALI MEJE RAJA
- 11 POTREBUJEMO STRATEGIJO!
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 12 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KOLESOMANIJA ALI MOJA KOLESARSKA ZGODOVINA
- 17 SOL IN KOPER
- 19 IZ-HOD PRIHAJA V LJUBLJANO
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 23 PRAVA REŠITEV JE V GLOBALNEM SODELOVANJU
- 24 IZZA REŠETK
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 PRED 100 LETI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

ANTON

Star sem 53 let in na ulici že od leta 1985. Dokler se nisem poročil, je šlo vse še nekako v redu, težave so se začele v zakonu. Moji starši se niso dovolj potegnili zame, v bistvu se niti niso vmešavali v moje življenje. Nisem si znal drugače pomagati, kot da sem začel počasi piti in na ta način »reševati« probleme. Vsak dan sem padal globlje, otroci so trpeli, ločil sem se in se iz vinorodne Dolenjske preselil v Ljubljano. Tu sem začel beračiti, kar počnem še dandanes. Vendar pa ne mislite, da je to lahko, saj se moraš prekleto ponižati. Moj »delavnik« se začne ob sedmih in konča okoli polnoči. V glavnem sem v sodniškem parku, kjer se malo pohecam z mimoidočimi, jih poprosim za kak drobiž in potem grem na kosilo v Maximarket. Tam si po navadi privoščim skromno enolončnico. Moji pajdaši so pijanci, kot jaz, tu in tam skupaj popijemo kako steklenico in si s tem polepšamo dan. Drugače pa ob življenju na ulici srečujem različne ljudi; nekateri bi mi radi pomagali, spet drugi me ne razumejo in me zmerjajo. Moji najboljši prijatelji so policaji, to pa zato, ker pravijo, da se ljudje zgražajo, ko beračim. Kako se motijo! Ljudje, ki me poznajo, me namreč začudeno vprašajo: A danes pa nič ne rabiš? Če jim odgovorim, sem po zakonu že v prekršku! Ostal bom tak, kot sem, kaj pa naj. Tega življenja sem se navadil, čeprav, če zdaj pomislim na to, kaj vse sem moral v življenju prestat, ne vem, ali bi šel znova čez vse to. Verjetno bi raje obupal že takoj po rojstvu. Bi pa še nekaj povedal. Želel bi, da čim več mladih ljudi bere revijo Kralji ulice, ker mislim, da je poučna. Tisti, ki jo kupujete, jo pokažite tudi svojim otrokom, da bodo videli, kakšno je življenje na ulici in da se ne bodo kar tako zlahka odpravili od doma. Naj dvakrat premislijo, ali se to splača. Pobrat se iz tega brezna je skoraj nemogoče. Beračenje pa je v današnjih dneh težko že zato, ker obstajajo plačilne kartice. Za konec bi omenil, da sem s pomočjo Kraljev po ne vem koliko letih končno prišel do osebne zdravnice, gospe Todorovič v ZD na Metelkovi, tole priložnost bi namreč rad izkoristil za to, da jo javno pohvalim za prijaznost in pomoč.

Anton

POKAŽITE REVIJO OTROKOM, DA BODO VIDELI, KAKŠNO JE ŽIVLJENJE NA ULICI IN DA SE NE BODO KAR TAKO ZLAHKA ODPRAVILI OD DOMA. NAJ DVAKRAT PREMISLIJO, ALI SE TO SPLAČA. POBRATI SE IZ TEGA BREZNA JE SKORAJ NEMOGOČE.

03
KRALJI
ULICE

Ne zaupam domačim
POLITIKOM.
www.brezdomci.org

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

Če bi vam na hitro opisal gibanje Zeitgeist, bi omenil, da se ta bori za enakost in neizkoriščanje delovne sile in za ozaveščanje. To pomeni seznanjanje z resnico o zgodovini in sedanjosti, ki je povprečnemu človeku nedosegljiva ali tudi nedoumljiva. Tako je vsaj bilo, dokler ni prišel internet v skoraj vsako stanovanje oziroma hišo. Pa se vrnimo na začetek, k avtorju – gradbeniku in inovatorju Jacku Frescu, čigar ideje in izumi so napredni in varčevalni ter obenem varni. Za primer: hiše so iz materialov, ki lahko zdržijo po tisoč let in več, upoštevajo minimalno porabo prostora pa tudi delovne sile in finančnega vložka. Potem so tu avtomobili na magnet, ki bi preprečili nesreče, saj se magnet, ki je sestavljen iz dveh negativnih polov, odbija, avtomobili so poleg tega na vodik in električni pogon. Jack Fresco pa je poleg vsega naštetega veliko prispeval k razmišljanju o enakopravnosti, zato bi navedel nekaj tovrstnih pogledov.

RESNICA O MONETARNEM SISTEMU ALI KAPITALISTIČNA DIKTATURA

Pravilno bi bilo vedeti, da je posojilo denarja, ki prihaja iz centralnih rezerv bank namišljen oziroma izmišljen, in sicer z namenom pridobiti čim več neozaveščenih ljudi, ki potrjujev oziroma statusni simbol iščejo v materialnih stvareh. Primer: pri posojilu je vedno tako, da posojilodajalec in posojilojemalec jamčita za kapital ali nepremičnine in premičnine, toda če banka posoja denar, ki obstaja samo na papirju, se pravi, da je ta ustvarjen iz nič. Posojilojemalec, ki celo življenje dela za hišo in denar, postaja suženj. Banke torej proizvajajo nove ali pa stare sužnje, ki v primeru, da do roka ne vrnejo denarja, ostanejo še brez tega, kar so do takrat poplačali. Še tisto dajo na javno licitacijo, kjer cena seveda drastično pade, pošteni kapitalisti pa kot piranhe pograbijo tudi to. Moralni in pošteni ljudje na koncu izpadejo kriminalci. Primer: leta 1969 je Jerome Daily Minnesota na sodišču dokazal, da je hiša, ki jo je zgradil z lastnimi rokami in trdom, res njegova. Tako je bilo dokazano, da je denar in dobroimetje le knjigovodski vpis, kar pomeni, da sta v resnici obstajala šele, ko so ju ustvarili v banki. Če se izrazim poetično, samo bog lahko ustvari nekaj iz nič. To je torej poneverjanje, zato je tudi nezakonita oblika nadomestila pogodbe o vrnitvi denarja neveljavna, saj banka v resnici nikoli ni imela v lasti posojenega denarja. Na žalost so te pravne ugotovitve zamolčane in prezrte, igra večnega zadolževanja pa se tako nadaljuje. Zakaj? Abraham Lincoln med ameriško državljansko vojno ni privolil v posojilo z visokimi obrestmi prek evropskih bank, ampak se je odločil, da bo upošteval nasvete očetov ZDA, t. j. ustvariti neodvisno valuto, ki je sama po sebi brez dolga. Kmalu po sprejetem ukrepu se je pojavil interni dokument, ki je krožil med zasebnimi ameriški in britanskimi bankami in kjer piše: Suženjstvo je posedovanje delovne sile, ki s seboj prinaša tudi odgovornost za delavce. Evropski načrt pa predvideva, da kapital nadzira delodajalec z nadzorom njihovih plač. Uspeh Green бага je treba preprečiti, saj ga mi ne moremo nadzirati. Politika minimalnih rezerv, ki jo je vpeljala banka zvezne rezerve in ki jo uporablja večina bank po svetu, je pravzaprav sistem sodobnega suženjstva. Pomislite, denar, ki je ustvarjen iz dolga. Kaj storijo ljudje, ko so zadolženi? Zaposlijo se, da bi dolg odplačali. Ampak če je denar mogoče ustvariti samo iz posojil, kako bo družba sploh kdaj brez dolga? Ne bo, in ravno

v tem je bistvo. Strah pred izgubo lastnine, združen z bojem za obstanek ter skupaj z večjim dolgom in inflacijo, pomešan z neizogibnim pomanjkanjem zalog denarja, ki ga ustvarjajo obresti in ga nikoli ne bomo mogli odplačati, vse to nas drži kot sužnje na povodcu. Doseči bo treba, da se povežemo med seboj in z naravo ter si pomagamo, ne pa da uporabljamo komolčarski sistem, v katerem nas želijo vzgajati. Čas je za orožje za množično ustvarjanje. Kot verjetno veste, so včasih vsi iskreno verjeli, da je Zemlja ravna, saj so jo videli samo kot tako. Ko jim je Galileo hotel dokazati drugače, so ga skoraj pokončali. Podobno ozkoglednost in nevednost trpimo tudi v današnjih časih profita, ki je žal nad moralo.

Zeitgeist Warrior

Tjaša Žurga

DAN ODHAJA

GRE DALEČ STRAN.

KOLIKOR GA POZNAM, SE NE BO VEČ VRNIL NAZAJ.

SPREMLJAM GA S POGLEDOM.

NAJLEPŠI JE TAKRAT, KO ODIDE ČEZ VRATA

IN SE ŠE ZADNJIČ OZRE NAZAJ.

TALE DEL JE RES NAJLEPŠI,

20:21 IN ROŽNATO NEBO.

PO ČEM SI GA BOM ZAPOMNILA, HM ...

PO NOGOMETNI TEKMI NA EKRANU?

PO TEM OBČUTKU, KI GA IMAM ZDAJ,

KO SE GOVORI »ADIJO«,

PO NESIMETRIČNEM OBLAKU, KI ŽDI NAD CERKVIJO NA POLJANAH,

PO KOSOVEM PETJU, KI ME VABI, NAJ ZAPOJEM Z NJIM (PA NE ZNAM)

IN PO TEJ NEOTIPLJIVI MILINI TIHEGA ROŽNATEGA VEČERA.

JA, USTAVILA SEM DAN.

ATMAN

SLEDI

Ko boš odšel
in pustil sledi,
vedi, nekdo bo tam stal
in se spominjal čarobne noči
ter nasmeškov ljudi,
ki so vedeli ...

Šel si,
pustil sledi,
ni je več nazaj, najine skupne noči,
in ni ljudi,
ki so takrat vedeli.

Kje so, se sprašujem zdaj,
ko ni več poti nazaj ...
Sama sem,
tam stojim.
Solze mi polzijo po licu,
saj spoznala sem kruto resnico ...

Nastja

KAPLJICA

Zadiši mi
kapljica,
ki polzi, drsi
po koži
dotika
v objem miru.

Ko naenkrat
pridem
do reke
občutkov,
občutkov valov
poezije,
nedotaknjenega oceana vseмогоčnosti.

Iva Tisa

05
KRALJI
ULICE

To je pesem avgusta,
ki odnesel nam bo poletje -
končno, saj ga je že preveč.

V kombiniranju z vodo
postane vse zabavno in
lahkotna oblačila pomladijo duha.

Zdaj konec bo besed,
ker gremo na počitnice -
z italijančki, mimo Italijanov.

Peter Pitambar Pangerc

MENJALNA VREDNOST ALI VREDNOST MENJAVE

06
KRALJI
ULICE

foto: Rok Knapel

»Ma, kakšen tak velik, lep prstan,« je odgovorilo dekle, ko smo jo v posredovalnici rabljenih predmetov spraševali, kaj išče. »Babica mi ni zapustila nič, zato si pa lahko tukaj sama najdem enega, ki vsaj izgleda, kot da je od nje.« Ali pa zadnjič, ko sta se obiskovalki, sicer med seboj neznanki, zapletli v simpatično debato: »Veste, tale goska je iz sedemdesetih, tole je kar vredno.« »Res, take so delali takrat, ja.« V posredovalnici človek ne najde le starih stvari, ampak tudi preverjene stare nasvete. Ko smo ravno ugotavljali, da je ročno izdelan čipkast prst umazan in ga zato ne moremo prodajati, ga je hitro pograbila takrat tam prisotna gospa: »Ni noben problem oprat, takole v kis namočiš in gre vse dol.« Tudi tista obiskovalka nam zlepa ne bo šla iz glave, ki nas je pošteno prijela, češ, ali smo zmešani, da prodajamo lestenec po tej ceni. Odločila se je, da ga bo kupila po primerni, in sicer enkrat višji. Ocenjevanje stvari v posredovalnici ni lahka naloga. Naša strokovna ocenjevalna skupina, Teja, Aleš, Roman, Aleš, Tomi, Irena, O'Tone in Jan, se na tem področju izobražuje, pregleduje različne portale, kjer prodajajo rabljene stvari, si ogleduje cene v drugih trgovinah, odpravili se bodo tudi na Boljši trg. V podporo pa nam je tudi Jaka, lastnik bližnjega antikvariata. Vsak se spozna na kakšno posamezno področje, pri ocenjevanju starih plošč je v pomoč na primer Miranovo dobro poznavanje glasbe. Predvsem pa je skupno ocenjevanje eden izmed dobrih načinov za razvijanje potrpežljivosti, upoštevanja mnenj drugih in iskanja skupnega

dogovora. Kadar so debate zelo živahne, nas hitro ustavi Anica: »Zdaj se boste pa civilizirano pogovarjali, mene boli glava.« Včasih nakup v posredovalnici povzroči malo jezice, saj imamo vseh stvari samo po en kos in le redkokdaj še kakšnega enakega na zalogi (z izjemo petdesetih okrasnih velikonočnih zajčkov, ki se jih nismo znebili še od prejšnje velike noči). In tako slišiš tudi: »Ja, gospa, tale jušnik sem pa jaz že pet minut gledal.« »No, jaz sem ga pa prej prijala.« A sta se kar hitro pomirila, saj smo imeli na srečo na zalogi še en podoben jušnik z zlato obrobo.

Irena je pred dnevi pomagala nakupovalki nesti domov veliko ogledalo, nazaj pa je prišla z drugim ... pst ... še lepšim. Potem nas je obiskala gospa, ki izdeluje vrečke iz starih dežnikov, in nam obljubila, da nas bo naučila tovrstne umetnosti. Tista debata o zeliščarstvu in raznoraznih skrivnostih z mlado mamo, medtem ko si je njena hčerkica nabirala razne pripone za lase, je bila tudi poživljajoča. »A viš,« me je podučil O'Tone, »tale klepet je bil vreden toliko, kot če bi prodali za sto evrov.« In kako prav je imel.

Vili rad priskoči na pomoč, ko je treba kaj prenesti, narediti v skladišču, Darko pa z veseljem poskrbi za širjenje glasu o posredovalnici z deljenjem letakov. Zaradi Branetove in KTM-jeve navdušenosti nad brskanjem med starimi stvarmi smo našo mrežo razpredli tudi po kosovnih odpadkih. Z Moniko in Anjo pa se sproti učimo »pilotiranja kaosa«, kot v društvu radi imenujemo naše delo.

Naša podpornica iz sosednje gostilne nas vabi, da pri njih postavimo smerokaz za posredovalnico, v bližnjem ključavničarstvu nam zastoj izdelujejo ključke, iz doma upokojece nam nosijo sendviče in so naši redni kupci. Predstavila sem vam le delček vsakdanjika našega socialnega podjetja. Ko se ustvari primerno okolje, pa četudi ali pa ravno, ko gre za malo skupnost, kaj kmalu pridejo na dan tiste pozitivne človeške lastnosti, ki jih sedanji družbeno-ekonomski red ravno ne vzpodbuja. S prekomernim potrošništvom razvijamo družbo, ki daje poudarek predvsem materialnim dobrinam. Vendar imajo lahko stvari različno družbeno vlogo. Lahko nas ločujejo, lahko pa povezujejo, od nas samih pa je odvisno, kako jih bomo uporabili.

Luna

Prispevek izraža mnenje avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete: »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in 4.1 podprioritete »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

SVETOVNO TELEVIZIJSKO PRVENSTVO

Nekega dne sem se sprehodil do dnevnega centra društva Kralji ulice in seveda – kaj bi lahko opazil drugega v času nogometnega prvenstva kot televizor sredi dnevnega centra. Prišel sem zato, da spočijem svoje prevetrene misli možganske nevihte in na požirek kave. Tam, kjer sem se usedel, so me zmotili sevanje, ton in slika televizijskega sprejemnika. Pravzaprav sem se prišel odmakniti od te novodobne tehnike, brez katere si očitno mnogi ne znajo predstavljati življenja. Ti aparati nudijo možnost odmika od sebe med številne kanale. Med vrstami reklam si človek spretno razvija prstno motoriko. Človeštvo tekmuje v norosti, če si želi kdo čim bolj zapolniti dan. Naj si v prostore, kamor zahaja in kjer biva, postavi čim več televizorjev. Večja kot bo ta številka, večja je gotovost, da bo živel bolj polno, družabno življenje, ki mu bo ponujalo vse več tematike za komunikacijo z ljudmi. Kam gre kultura, ki jo je prinesla tehnologija, ki naj bi bila v prid človeštvu? Pogledal sem z drugega zornega kota; zakaj bi nekdo, ki je oddaljen od sebe, potreboval kaj več kot tisto škatlo, ki jo lahko po milji volji pilotira po izbranih kanalih? Televizorja ne gledam in sem kritičen do vsakega, ki poskuša spodbujati drugega, da bi to počel. Kritičen sem tudi do poseganja televizijskih sprejemnikov v javni prostor. Za vse, kar sem kadar koli zamudil, lahko okrivim čas, ki sem ga presedel pred televizorjem in brezglavo letal po kanalih. Trenutek, ki me je šokiral, je bila prava norost, ki so jo Kralji v času nogometnega prvenstva ponujali vsem obiskovalcem. Televizijski sprejemnik je obiskovalce dnevnega centra

spremenil v množico, ki se ozira za premikajočo se sliko in zvokom in komunicira le še o tem.

Na vprašanje, ki sem ga zastavil nekemu zaposlenemu v centru, čemu služi tv-sprejemnik, pa sem dobil zame dokaj nejasen odgovor: »Da bodo lahko obiskovalci gledali Male sive celice in nogometno prvenstvo ter si pri tem zjutraj ob kavi in prigrizku urili možgane.« No, ja: »Brez televizorja mi živeti ni«, je skoraj iztisnil iz sebe.

Žigažaga

07
KRALJI
ULICE

ZAKAJ?

Zakaj, oh, Ti Gospod, tako okruten si do mene?!
Vse slabosti moje kot šibkosti Ti poznaš,
Kar ustvarila jih žalost in krivica tega je sveta,
Bolečina še iz otroštva je odprta rana,
A Ti dopustil Si pekel duha zatrtega,
Dovolil solze muke, ki ustvaril jih je narod naš.

Bilo ni dneva ne noči,
Od začetka vsega vedel Si,
Samo ljubezni prosim Te od vselej,
A le te nikdar mi prizanesel Nisi!!

Bog se varuj vekomaj!
Tudi človek sam ne bo zaupal dolgo
V prazne upe in obljube Tvoje,
Da še kdaj mu sreča vrne se!

Gwen

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 5. DEL

08
KRALJI
ULICE

Odprla je vrata in pred seboj zagledala moškega, starega kakšnih 30 in nekaj let, z nasmehom na ustih. Tudi Nuša se je poskušala nasmehniti, vendar je bil njen nasmeh zelo negotov in prisiljen. Povabila ga je noter ter mu ponudila pijačo. Nasmehnil se je in rekel, da ni zato prišel k njej. Negotovo ga je povabila v sobo z masažno mizo. Slek se je, Nuša pa ga je vprašala, ali želi kakšno olje ali puder. Odvrnil ji je, da bosta najprej poskusila brez tega. Negotovo je začela. Njeni gibi so bili počasni, kar pa njeni stranki ni bilo všeč. Po vseh svojih močeh plus dejstvu, da tega do zdaj nikoli ni počela, se je trudila, da bi masaža potekala čim bolj sproščeno in profesionalno. Ni ji uspelo! Kajti čez nekaj časa je bilo stranki vsega dovolj. Začel jo je žaliti, se oblekel, vrgel tistih 50 evrov Nuši v obraz in odšel. Po njegovem odhodu se je počutila kot največji izmeček sveta. Sicer je vedela, da ji prva masaža ne bo ravno uspela, ampak njegova reakcija ji je legla pod kožo, saj se je bala, da bo izgubila stanovanje in pristala na cesti, tega pa si je seveda najmanj želela. Mobiteli so zvonili, ona pa ni zbrala poguma, da bi se oglasila na katerega od njih. Čez čas se je nekoliko zbrala in se oglasila na klic. Na drugi strani je zaslišala nekoliko starejši glas. Dogovorila sta se, da bo prišel čez kakšno uro. Po uri in pol čakanja je že mislila, da iz tega ne bo nič, potem pa je pri vratih pozvonilo. Odprla je in pred seboj zagledala moškega kakšnih 60 let z iskrenim nasmehom na ustih. Tudi njemu je ponudila pijačo, ki jo je hvaležno sprejel. Usedla sta se za mizo v kuhinji, ko je on začel govoriti o sebi, svoji ženi, otrocih ... Nuša je čez čas pomislila, da ga bo poslala nekam, saj jo je od njegovega pripovedovanja začela boleti glava. Rajši bi videla, da poskuša masirati, kot pa da posluša o tem, kako se z ženo ne razumeta, kako je sin zapadel v alkohol ... Po kakšni uri je tudi on nekako izgubil sapo, izvlekel 100 evrov, se v zadregi nasmehnil in odšel. Nuša je imela vsega dovolj, izklopila je vse mobitele ter se spravila na zaslužni počitek.

Marko Nakrič

TAUBI, 16. DEL

Ekskluzivni intervju o problemu narkomanije s Taubijem, glavnim junakom knjige Tomaža Goloba: Ponovno rojen. V nadaljevanjih. Gre za intervju s samim seboj.

Je bilo zdravljenje mučno? Koliko časa naj bi se narkoman zdravil?

Če se zavedamo, da droga zasušnji ves organizem in ga razžira – ubija, in to ne le narkomana, temveč tudi njegove bližnje, potem nam mora biti jasno, da je zdravljenje narkomanije mučno, naporno in dolgotrajno, saj ne zajema le zdravljenja narkomana, temveč vključuje tudi njegove bližnje, da se končno začnejo spoznavati s problemi, pastmi in skupaj iščejo pot iz droge. Mnogi zmotno mislijo, da je dovolj, če si narkoman očisti telo (fizično skrizira) in bo potem vse v najlepšem redu. Resnica je zelo oddaljena od tega razmišljanja. Fizično očiščenje je le prvi korak k temu, da narkoman postane normalen človek. Ko je enkrat fizično čist, mora začeti delati na svoji osebnosti. V sebi mora zgraditi moč za vsakodnevni boj s problemi, ki se mu v življenju postavijo na pot. In teh je vsak dan več! Torej ... koliko časa poteka zdravljenje? V skupnosti Srečanje poteka program tri leta, vendar nam mora biti jasno, da ko

nekdo zaključi ta program, to še ne pomeni, da je ozdravljen. Noro je razmišljanje, da je nekdo s tem, ko je bil tri leta v Don Pierinovi komuni, rešil vse probleme. Borba za normalno življenje se začne šele po komuni.

Don Pierino: Vi, ki ste končali program, zavedajte se, da niste maturirali ali diplomirali. Od zdaj boste morali vsak dan na novo dokazovati, da ste ljudje. Vsako jutro se boste morali pogledati v ogledalo in si reči: »Jaz sem človek.«

Iz tega lahko sklepamo, da se zdravljenje nikoli ne konča. Primer alkoholika in narkomana je identičen: alkoholik je alkoholik vse življenje, prav tako je narkoman vse življenje narkoman. Toda ko enkrat začne delati ne sebi in se trudi normalno živeti, je vsekakor več kot pozitiven človek. Seveda s stalno zavestjo o tem, kakšno gorje je droga.

Tomaž Golob

TATU ZGODBA

Mehiška lobanja simbolizira dan mrtvih, ki je globoko vsidran v mehiški tradiciji. Zame pomeni ponovno rojstvo, poleg tega pa me spominja na drage, ki jih ni več tukaj z nami. Tatu mi je naredila sestra in se je, za enega njenih prvih poskusov, dobro obnesel.

Elisa iz Madrida

foto: MG

MOGOČE

NEKJE DALEČ NAZAJ MISLIL SEM,
DA LJUBITI SRČNO ZNAM,
DA VEM VSE IN DA SEM VSE,
A SRCE SE NI STRINJALO S TEM ...
OGROMNO PUŠČAV PREHODIL SEM IN
ŠE DANES NISEM VSEH,
TUDI STARO SRCE KONČNO SPOZNALO JE,
DA VEČJI DEL ČASA PREHITEVALO JE ...

SRCE MISLITI NE ZNA,
MISLIJO DRUGA SREDSTVA NAMESTO NJEGÁ,
SRCA, VSAKEGA ŽIVEČEGA BITJA,
TUDI ROŽICA GA IMA ...
SRCE,
AKUMULATOR, KI NIKAKOR NI AVTOMOBILSKI,
SAJ NAKNADNO POLNITI SE NE DA ...
... ALI PAČ, MOGOČE

GOGI

09
KRALJI
ULICE

POVABILO

Razpel sem rožnati dežnik,
vabim te pod varno streho,
v tihem domovanju čuvam mir,
soba polna je vonjav,
do nje le trije so koraki,
jaz, kralj ulice, in ti, kraljica noči,
s kapljami dežja
pod staro lipo poiščeva večer.

Sonce, ki ima težave s številnimi oblaki,
na kolescih sreče krmari
in z nama se igra.
Tukaj si, sama sreča zame,
ti očarljiva punčka,
samota v neznano je odšla.

V objemu pravljica za lahko noč
z marjeticami posujem mokro klop
in v dežju slavo bom zapel,
saj poljub mi vroč
odkril dragoceni je zaklad:
V srcu zasijala je pomlad.

Čeprav sem sam, v sebi te nosim,
drobno cvetje ziblje se, te išče,
tišina nežno pesem spleta,
ko čakam te, kraljica moja,
da pomladi odpreva rožnate cvetove
in pozlativa čas,
ko na klopco sedeva objeta.

Katarina Kalaba

HAVAJI LTD. ALI MEJE RAJA

... their is so much homeless now cuz the fukin proces keep on raising cuz da fukin haoles like keep on buying out fukin land dis kine shit piss me off dat is why hawaiian is always fukin pissed off at fukin haoles (domorodna Havajka v jeziku pidžin na netu)

... tu je zdaj toliko brezdomnih, ker gre zajeban proces, da zajebeni haole vztrajno kupujejo našo zajebano zemljo, naprej (-) tovrstno sranje me razpeni (-) zato tudi so Havajci zmeraj razpenjeni zaradi zajebanih haol.

010
KRALJI
ULICE

Razširjajoči se turizem je v vsakem primeru del hiperpotrošništva, ekološke, treking in njueidževske razsvetljenje išče variante gor ali dol. Zaradi pospeševanja prometa, gradenj in neposrečenega poseganja v domačijsko kulturo je vse bolj destruktiven.

Ampak kaj pa turizem kot oblika zimske selitve v tople kraje za brezdomne? Plaža Waikiki in še marsikatera druge na havajskem otočju so zaradi optimalnih vremenskih razmer (od 25 do 30 stopinj Celzija skozi vse leto), s sadeži radodarne vegetacije in relativne svobode kampiranja na prvi pogled videti raj (tudi) za brezdomne. Parki, sestavni del teh večinoma peščenih plaž, so dom mnogih, za otočje značilnih etnično pisanih prebivalcev. Videti je, da je med njimi še najmanj *haol* (havajskih domačjski izraz za priseljence, v prvi vrsti pripadnike in pripadnice evropoidne »rase«) in Japoncev. Slednji poleg celinskih Američanov obvladujejo upravno in turistično osrednji otok Oahu, zato je med njimi manj tistih, ki jih je življenje spravilo na rob civilizacijskega udobja. Ideja o počitnikovanju brezdomnih na Havajih, ki je prišla iz želje, da bi milino otočja užili vremenu in cesti najbolj izpostavljeni, ni obešenjaška, še manj izjemna. Radovednost na netu priklika poceni turistično ponudbo na Mauiju kar na strani za brezdomne (*Maui Homeless Shelters*). Še ena potrditev prijaznosti tega frikovsko-surferskega havajskega otoka. A za preverjanje vtisa o vsesplošno rajskih Havajih ostanimo kar na Oahuju; mogoče bosta zadostovala že sprehod po Honoluluju in izlet na zahodno obalo. Prve havajske izkušnje itak takoj demontirajo prizore s propagandnih prospektov, a tudi preostanek je lahko presežek. Kdo bi to bolje vedel od tistih, ki si upajo na lastni koži izkusiti, kako zna življenje z veliko žlico jemati, da bi v zameno dalo neke nove, alternativne kakovosti. Vožnja z Waikikija z mestnim avtobusom, na katerega bo morda spet sedla tudi Korejka (ali pač Filipinka?), ki je v spanju stiskala k sebi torbo njihovega »rdečega križa«, kmalu pripelje do središča Honoluluja in potem do srčike njegovega China Towna. V iskanju kitajske restavracije, ki menda mora biti dobra, saj jo priporoča *Lonely Planet*, se pogled ustavi na skupini, ki klošari na pločniku. Starec spi na deki, poleg živahno razpravlja skupinica mlajših, ženska in dva moška. Še preden se povsem približaš, prst pritisne na sprožilec fotoaparata; to je že treba priznati, da malo potuhnjeno, brez dovoljenja. Ko nonšalantno, kot da ni nič, zakoračiš tesno mimo njih, te ženska zaustavi. Pogled je zadeto okrogel, a izžareva prav tako bistveno lastnost podlasice, kot jo v tem trenutku tvoj. »Kdo ti je dovolil fotkat?« pravi. »Oprosti, to res ni bilo ok,« rečeš. »Za odpustek ti dam nekaj denarja.« Izvlečeš denarnico iz žepa in njene oči so vse bolj okrogle. Ven pobiraš kovance in ocenjuješ, kako velika je njena želja po bankovcu, kako destruktivna. Na koncu postaneta njena in tvoja moč uravnovešeni, ti imaš fotko, ona več denarja, kot

foto: Renata Šribar

bi ga lahko našli. Poslovita se v občutkih, ki nihajo med zmagošnjavostjo in ponižanjem. Obe sta iz situacije izšli celi, vendar nobena prav dostojanstvena, še dostojna ne. Krhko ravnesje med osebo, ki denar bolj ali manj ima in se z vidika življenjske komoditete vsaj za silo znajde v svetu narobe vrednot, in drugo, ki ji iznajdljivost ne more prinesiti kaj dosti udobja in ugodja, se po nekaj korakih sesuje. Ves China Town je sesutje, je družbena naplavina, ki je že od začetka 19. stoletja naprej zaznamovala drugorazredne med priseljenimi, najprej tiste iz Kitajske, nato s Filipinov. Kmalu je vase posrkala še množstvo Havajcev in Havajk, ki so zaradi kolonialističnega kapitala ostali brez zemlje ali pa so bili potisnjeni v revščino z izobčenjem zaradi domoljubnega upora in novih bolezni. Ampak. Kljub razumevanju položaja domačjskega prebivalstva si še vedno tu, hočeš nočeš, na strani uzurpatorjev havajske oblasti in zemlje. Enakost z brezdomko v situaciji barantanja je bila fikcija, mogoča je bila samo brez konteksta. Zato tudi pospraviš fotoaparat, ne da bi naredila posnetek, ko se dan, dva kasneje voziš s primestnim avtobusom po zahodni obali otoka. Leeward Coast, tako ji rečejo, ni značilna turistična destinacija, velja pa za najbolj avtentično havajski, domačjski del otoka. Tu živi največ izvornih domačink in domačinov, večinoma visokih, lepo zaobljenih in neverjetno mehko gibajočih se ljudi, ki govorijo jezik dvaindvajsetih črk, petih samoglasnikov, ki jih izgovarjajo tako, kot to počnemo v slovenščini, in sedmih soglasnikov, med katerimi ni najbolj trdih. Žal ta jezik govorijo zgolj izjemoma.

Kot praviš, ne delaš posnetkov, ko se pelješ ob obali mimo kilometrov šotorskih in barakarskih naselij obubožanih Havajk in Havajcev. Mnogi med njimi živijo v družinah in se vozijo v službe, a stanovanja so predraga (tudi za najem) in si jih ne morejo privoščiti. Ko šoferja, ki je *haole*, vprašaš, ali jih je kriza še pomnožila, pravi, da niti ne, da gre za pijance, zadrogirance in lenuhe. Tak je imidž domorodnega prebivalstva (po havajsko si pravijo *kanaka*), čeprav dejstva o vzrokih in oblikah revščine govorijo drugače.

Dvoje lahko napišeš za tak provizoričen zaključek. Da ne podpiraš več ideje o sezonskem turizmu brezdomnih na Havaje, saj nisi čisto prepričana, da ne bi bili tudi oni v želji po koščku raja razumljeni, kot da so bolj na strani *haol* kot obubožanega domačjskega prebivalstva. In ne podpiraš več niti lastne sanjarije, da bi čez leta šla za dlje uživati prelesti havajskega Mauija. Boš pa že rajši tu doma držala pesti, da bi se s silo utišana domačjska težnja po osvoboditvi izpod ameriške oblasti uresničila.

Renata Šribar

POTREBUJEMO STRATEGIJO!

V dneh od 16. do 18. junija 2010 je v Ljubljani potekala mednarodna konferenca z naslovom Konferenca o socialni izključenosti, revščini in brezdomstvu (razvoj predloga nacionalne strategije na področju brezdomstva). Konferenca je bila organizirana in izvedena v okviru istoimenskega projekta, ki je bil financiran iz naslova razpisa Evropskega leta boja proti revščini 2010 ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Konference se je v treh dneh udeležilo blizu 100 različnih ljudi, na njej je bilo predstavljenih 21 predstavitev (predavanj, delavnic), ki so se dotikale naslovne teme konference, torej zamisli za oblikovanje bodoče slovenske nacionalne politike na področju brezdomstva. Na osnovi vseh predstavitev ter mnogih diskusij smo ob koncu konference oblikovali Zaključke konference, ki smo jih udeleženci konference v zaključni razpravi predebatirali in z njimi soglašali. Zadnji sklep konference je bil, da se sprejeti zaključki pošljejo skupaj s knjigo konferenčnih gradiv na relevantna slovenska ministrstva s pobudo, naj se čim prej začne postopek oblikovanja slovenske nacionalne politike na področju brezdomstva, kar smo tudi storili. Za naše bralke in bralce pa v strnjeni obliki navajamo oziroma povzemamo nekaj teh zaključkov:

1. Potreba po nacionalni politiki na področju brezdomstva

V Sloveniji se je v zadnjih nekaj letih izostrilo zavedanje o naraščajoči problematiki brezdomstva, posledično pa se je razvila vrsta organizacij in projektov, ki se ukvarjajo s tem pojavom. Vendar pa je močno prevladujoče ali celo izključno delovanje na tem področju za zdaj usmerjeno »kurativno«, kar pomeni predvsem v kratkoročno odpravljanje in lajšanje posledic brezdomstva, ne pa v njegovo preprečevanje in iskanje poti iz njega. V Sloveniji za zdaj nimamo nacionalnega programa, strategije ali sploh razmišljanja, ki bi bilo jasno usmerjeno v odpravo (ali končanje) brezdomstva, k čemur poziva deklaracija Evropskega parlamenta iz leta 2008. Ni strateškega razmišljanja, na tem področju nimamo postavljenih niti kratkoročnih niti dolgoročnih ciljev. Naš sistem obravnavanja brezdomstva ne deluje (s ciljem končanja brezdomstva), ker nimamo predvidenih »sistemskih izhodov« iz bivanja v začasnih nastanitvenih enotah. Brezdomci niso omenjeni ne v zakonodaji ne v drugih nacionalnih programih, tudi stanovanjska politika jih ne pozna.

Treba je torej oblikovati in sprejeti nacionalno politiko, ki bo uvedla strateški in dolgoročni razmislek, postavila nacionalne (merljive) cilje ter s tem naredila (ali vsaj omogočila) premik od sedanjega stanja »upravljanja« negativnih posledic brezdomstva ali odzivanja na brezdomstvo k ambicioznejšemu cilju njegovega končanja ali vsaj zmanjševanja.

2. Ustrezno razumevanje brezdomstva

Nacionalna politika mora izhajati iz ustreznega razumevanja pojava, ki ga želi preprečevati. Neustrezno se nam zdi razumevanja brezdomstva kot osebnega problema ali celo lastne krivde. Namesto tega je treba brezdomstvo razumeti kot večrazsežnostni problem socialne izključenosti, pri katerem je ključnega pomena pomanjkanje bivališč, na kar pa vplivajo številni družbeni procesi in značilnosti, ki niso v domeni osebnega delovanja ali krivde brezdomnih oseb. Kot brezdomstvo je v javnosti še vedno pojmovano le cestno brezdomstvo, po definiciji (imenovani ETHOS), veljavni v evropskem prostoru, pa je to le del sicer širšega in kompleksnejšega pojava.

3. Osnovna prioriteta naj bo dostopnost stanovanj

Slovenija je v preteklosti tiho in brez polemike opustila koncept socialnih stanovanj. Zamenjal jih je koncept začasnih kriznih prostorov/namestitev (tako imenovanih bivalnih enot), kjer gre

pogosto za prostore na robu higienskih in gradbenih minimumov. Kapacitete začasnih namestitev (zavetišč) so v Sloveniji premajhne, čakalne dobe za dostop do drugih, nekoliko bolj trajnih namestitev, nujnih bivalnih enot, pa so dolge tudi več let ali pa (po nekaterih mestih) teh namestitev sploh ni. Zaradi tega brezdomni celo umrejo, preden dočakajo kakšno namestitev, četudi so do nje že upravičeni (a do nje zaradi čakalne liste ne morejo dostopiti). Po drugi strani zaradi takega stanja brezdomci predolgo (tudi več let ali do smrti) ostajajo v začasnih/kriznih namestitvah (zavetiščih), s čimer ta izgubljajo svoj prvotni smisel in niso več dostopna drugim brezdomcem.

V celotnem sklopu politike za brezdomstvo je obvezna in ključna večja vključenost ministrstva za okolje in prostor, ki se doslej skorajda ni vključevalo v razvoj na tem področju, medtem ko so v drugih evropskih državah ta resor po navadi pojavlja kot ključni dejavnik nacionalnih politik na področju brezdomstva.

4. Medsektorsko sodelovanje

Odsotnost medsektorskega sodelovanja vidimo kot eno od pglavitnih pomanjkljivosti sedanjega stanja in tudi osnovno oviro v projektu oblikovanja nacionalne politike, ki mora biti presežena, če naj bo politika smiselna in učinkovita. Opažamo očitno nepovezanost ministrstva za okolje in prostor z drugimi sektorji, s čimer je povezano tudi neenotno razumevanje samega brezdomstva, pristojnosti za delovanje, nalog posameznih sektorjev in sploh usklajeno razumevanje ciljev na tem področju. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve že vrsto let podpira različne projekte in programe, nima pa zadostnega, če ne nikakršnega vpliva na stanovanjsko politiko in brezdomcem ne more zagotavljati stanovanjskih pravic.

5. Kadrovske zahteve, potreba po strokovnosti in razvoju znanja

Na konferenci je bila med drugim izražena potreba po povezovanju tako strokovnjakov s tega področja kot tudi uporabnikov, z namenom izmenjave izkušenj in utrjevanja skupnih stališč ter zahtev. Omenjena je bila tudi s tem povezana zahteva po raziskovanju brezdomstva, predvsem zaradi spoznavanja stanja, razvijanja usposabljanja ter spremljanja uresničevanja ciljev nacionalne politike.

6. Upoštevanje posebnosti posebno ogroženih skupin in potreba po razvoju programov, ki bodo prilagojeni potrebam uporabnikov, pri čemer so bile najpogostejše omenjene naslednje podskupine: ostareli, uporabniki drog, ostareli odvisniki, ljudje, ki prihajajo iz hospitalne obravnave, ljudje s težavami v duševnem zdravju, osebe z dvojnimi diagnozami, ženske, mladi ...

Tem je treba v nacionalni politiki posvetiti posebno pozornost oziroma predvideti razvoj njim prilagojenih posebnih ponudb pomoči in podpore.

Rezultat konference je predlog vladi (ali enemu od vladnih organov), da sprejme časovno opredeljeno zavezo za oblikovanje in sprejem nacionalne politike na področju brezdomstva, kar pravzaprav že predstavlja eno od zavez sveta evropskih ministrov na področju socialnih zadev. S tem v zvezi naj imenuje skupino za oblikovanje osnutka nacionalne politike na področju brezdomstva, v njej pa naj poleg predstavnikov strokovnih delavcev, nevladnih organizacij, raziskovalcev, lokalnih skupnosti in drugih deležnikov obvezno sodelujejo tudi predstavniki skupine brezdomcev.

V prihodnjih številkah Kraljev ulice vam bomo, spoštovane bralke in bralci, seveda poročali o napredovanju na tem področju in korakih, ki bodo narejeni v zvezi s tem.

Špela Razpotnik

NEKAJ

cestnih

NOVI ČASI

Ne, ampak dejansko je danes vse drugače. Res starih časov si danes ne znamo več niti predstavljati. Mislim, tistih starih, v katerih so ljudje celo naše praočete in prababice šteli za prihodnje generacije. Takrat, denimo leta 618, ko so nekateri prišli v te kraje in podrli in pobili vse tisto ilirsko pa rekli, da bodo tod ustvarili nebesa za našo slovansko deco. Pa bodo nekoč ta naša deca odrasla in imela svoja ognjišča in burkle ter mirno zvijala venčice Svarunu in Perunu. Ampak, klinc, obrnilo se je drugače, in spet so tudi ti novi kmalu gradili cerkve in zbirali prispevke za papeža v Rimu. Bilo je torej že približno kot danes, bi rekel kdo, ampak pazite: še nikjer pa ni bilo niti fižola niti krompirja niti koruze. Bob so jedli in svetili so si s trskami. In še dolgo časa ni nihče vedel, koliko je ura. In kvečjemu kakšen kurji tat se je našel, saj česa drugega skoraj ni bilo mogoče ukrasti. No, recimo, komu je nēmara zmanjkal tudi kakšen meh vina, ampak tistem vinu danes ne bi rekli vino. Slabo se je pisalo ljudem še v letu 999. Ne, takrat pa sploh. Leta 1000 bo, so prerokovali vidci, spet prišel Jezus na svet in bo konec sveta in bo sodba in bo za ene jok in stok, drugi bodo šli pa v nebesa. Ampak spet ni bilo s temi nebesi nič. In če je kdo jokal, je samo zaradi kože, ki mu je crknila. Več in veliko hujšega se je godilo vmes, med okroglimi števili let, to pa drži, in prišlo je nešteto vojn in kug in lakot brez vsakih napovedi, brez kometov, strel z jasnega neba, telet z dvojno glavo in neba padajočih žab.

Zato smo mi današnji, poučeni o tej praksi, leta 2000 že vedeli, da se v bistvu ne bo nič spremenilo. Nič novega ne bo s tem letom, še manj pa hudega, in cela tisočletja bodo minila, pa bo človek še vedno v bistvu enjamski, praznoveren in povsem neosnovano trepetajoč pred ničemer. A res?

Ne, ne. Smo kar napredovali. Minilo je komaj deset let oziroma še to ne, pa imamo v rokah že čvrste dokaze, tokrat podprte s strani eksaktne znanosti, da bo kmalu nastopila kataklizma. Nekateri so sicer že tam okoli leta 1980 tekli s čolni na Šmarno goro. Večini se je stvar zdelala smešna, toda Lučka Kajfež Bogataj, redna profesorica in predstojnica katedre za agrometeorologijo na biotehniški fakulteti, je pred kratkim v časopisu objavila lastno fotografijo tako čudnih oblakov, kakršnih dotlej, kot je napisala pod njo, še nikoli ni bilo videti. In, pri moji veri, ko sem videl tiste oblake, razmazane kot žabji mrest, motne kot božje oko, zakravljenjo od svete jeze na človeštvo, sem rekel ženi: »Ti, a imamo pri tej naši hiši vsaj kakšen škaf?«

»Škaf?« je rekla. »Kaj je to?«
»Bes te plentaj,« sem rekel, namenoma posluživši se starejše kletvice, ene od tistih, ki niso mogle poslabšati še tako hude situacije, »to je nekaj takega kot velik čeber; po možnosti dovolj velik za dve osebi.«
»Čeber?« je rekla. »Kaj je to?«
»Pozabi,« sem rekel in apatično odmahnil. »Ni nama rešitve.«

Zoran Hočevnar

LJUBEZEN

Ljubezen je meglica, ki pride kar tako, ko zaželi si fant srce, ki nosi ga v sebi dekle.

Kako čudna je ta stvar, odnese te kot hud vihar, odnese s sabo v skrivnostni svet šibak si kot pomladni cvet.

Smiljana

Temna noč je, mirno morje, roka v roki se budi, želja leta za obzorjem, roka roke ne spusti.

Felix

DAN

Dnevi ne bežijo kdo ve kam, a še najraje hitijo, toda ne zamenjajo me prizadeti za pravkar minuli (končan) dan.

Anči

STANJE ZAVESTI

V svetu sanj sem začel trenutke pozabe, ustvaril sem iluzijo obstoja in vsega lepega, kar je obstajalo. Trgal sem pravljico in se dotikal nekaj nedotakljivega, poželenje je izviralo iz notranjosti, do druge skrajnosti, ko sem počasi in zanesljivo podiral koščke mozaika, ki sem jih toliko časa poprej vztrajno gradil, košček za koščkom, dan za dnevom. V nekem momentu so padle moje ideje tam na soški fronti, z njimi pa je padel moj pogled in se zazrl v tla. Obstal je tam sredi ničesar, poln alkohola in misli. Le upanje me je vnovič gnalo naprej.

Žigažaga

ANEKDOTE IZ PRODAJE

JAZ SEM »NAJVEČJI KRALJ«

Med prodajo časopisa v BTC-ju pred Tušem pristopi k meni starejši gospod v obleki, kravati in s polnim vozičkom blaga. Seveda mu ponudim Kralja, gospod pa presenečeno odgovori: »A veš, gospodična, jaz, JAZ sem največji kralj med vsemi!!!«

Ana B.

RAZODETJE

Nekega turobnega ponedeljka, seveda spet med prodajo Kraljev ulice, sem doživela razodetje. Tega se nisem zavedala, dokler mi prijazni gospod ni tega razložil. Po njegovih besedah naj bi kmalu odšla v Iran. Pa ne samo to, vodila me bo svetla energija. Menda je on že opravil vsa ta potovanja in iskanja energije in je sedaj nekakšna višja energija. Najlepši in najbolj zanimiv del je bil ta, da je pokojni dr. Drnovšek odkril in uporabljal to svetlo energijo, zaradi česar je bil likvidiran. Če ne bi bil ta gospod tako dober, bi menda že zdavnaj ukazal likvidacijo Pahorja in njegove čete, ki predstavljajo črno energijo. Na moje vprašanje, kdo bo zmagał v osmini finala, Nemčija ali Anglija, je odgovoril, da bo neodločeno, saj morata biti črna in svetla energija v ravnovesju. Jaz sem samo pokimala, on pa se je nasmešnil, pokimal ter z močnim in odločnim korakom odšel svoji energiji naproti. Čeprav bi bila zelo vesela potovanja v Iran, ki mi ga je napovedal, o tem rahlo dvomim, saj se je tudi v napovedi tekme rahlo zmotil. Sedaj mi ostaja samo upanje, da je le morda nekaj resnice v njegovih besedah. Vsaj kar se Irana tiče. Upam!

Ana B.

Kralje ulice prodajam že kar nekaj časa in ob tem seveda srečam veliko različnih ljudi, ki me spravljajo v dobro, nekateri pa tudi v slabo voljo. Ko prodajam, nočem biti vsiljiv, revijo hočem predstaviti strankam, zaželim jim dober dan in se zahvalim, pa če revijo kupijo ali ne. Zadnjič pa se mi je zgodila prav neverjetna stvar. Mimo mene gre gospod s kravato, pozdravim ga in mu ponudim revijo, on pa me zelo nesramno odslovi in doda še nekaj krepkih. Jaz mu, kot po navadi, vseeno želim še naprej dober in srečen dan. Po desetih metrih se ustavi, se vrne, pride k meni in se opraviči, češ da ima pač slab dan. Povem mu, da mu nisem nič zameril, on pa na koncu kupi revijo in mi zanjo stisne 20 evrov. Od takrat je moja redna stranka.

Tadej

Jaz po navadi prodajam časopis ob sobotah na Čopovi zaradi vikenda in ljudi, teh gre mimo precej. In doživim lahko veliko različnih misli in dejanj različnih ljudi. Tako se mi zgodi, da na soboto, ki je bila pustna, pride mimo znani obraz, ki me prepozna, vpraša po časopisu in meni. Tako si z gospodom izmenjam nekaj besed; od sodelavca, ki je prebral časopis, je izvedel, kaj še počnem poleg prodaje. Se raje odloči, da mi izroči nekaj malega denarja, in ne kupi časopisa. Pri tem ugotovim, da nekaterim ljudem sploh ni treba kupovati in raje dajo človeku denar.

Anči

Prodajam pri Intersparu na Viču, kjer so večinoma zelo prijazni ljudje, uvidevni in spoštljivi. Veliko jih pride mimo in me nagovorijo: »Vi pa niste videti klošar. Kako pa to, da niste v službi?« Odvrnem, da je tudi to, kar delam, oblika dela. Pa pride varnostnik in mi reče, da je tu prepovedano prodajati, da bo poklical policijo. Gospa, ki sem ji ravno prodajal časopis, mu odvrne, da bi imel veliko več dela v trgovini, kjer je zaposleni, in da ima ona z mano same dobre izkušnje. Varnostnik pa vztraja, da bo poklical policijo, od mene zahteva dovoljenje za prodajo. Zaman mu zatrjujem, da ta ne obstaja. Vendar se je zgodba dobro končala. Gospa mi je dala evro za Kralja in to dopolnila še z zbirko kovančkov, ki se jih je nabralo za celih 16 evrov. Varnostnik jo je neutrudno spraševal, zakaj mi daje, ona pa je odvrnila, da za delo, ki je sicer malo drugačno kot njegovo, ampak zanj prav tako dobim plačilo.

Milan K.

Kralji smo se včasih fino znašli, saj smo lipe, ki smo jih tu in tam dobili za povrh, kot napitnino pri prodaji Kraljev, koristno uporabili namesto žetona. Nekateri moji kolegi prodajalci so se zgražali, češ, kaj naj si pa pomagam s temi lipami, jaz pa sem jim odgovarjal: »Vsaj peš ne boš hodil.«

Milan K.

PETICIJA ZA PRODAJO NA TRŽNICI KOSEZE

Zadnjič sem v centru mesta srečal eno od rednih strank s tržnice v Kosezah. Malo grdo me je gledala, ampak na koncu se je nasmešnila, me vprašala, ali imam nove Kralje, dala 2 evra, mi zagotovila, da me na tržnici zelo pogrešajo, ter rekla, da je sama začela akcijo zbiranja podpisov, da bi spet lahko tam prodajal. V bistvu je prepoved prodajanja nesmiselna, saj je tržnica javni prostor. Ne bi rekel, če bi prodajal po TPC-ju, ki je last podjetja, ampak tega nikoli nisem naredil, tako da upam, da bo ta peticija dala rezultate in da me boste spet razveseljevali s svojimi evri, nasmeški in pogovori. Se vidimo na tržnici Koseze.

Marko Nakrič

RESNIČNA 39

Veliko se jih je že nabralo. Omenil sem že veliko strank in vse, ki so mi psihično in finančno stali ob strani. Omeniti pa moram mojo svetovalko za delo. Ko sem se prijavil na zavod kot iskalec zaposlitve, je opazila, da moje zdravstveno stanje ni dobro. Predlagala mi je Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov Želva. Vabilu sem se odzval, pridobil status invalida, toda še vedno sem s srcem ostal pri našem društvu in seveda pri naši trgovini. Ko se najina pogleda srečata, mi njen jasno pove, da mi je veliko stala ob strani, mi pomagala. Ko sem ji ponudil našo številko, jo je z veseljem sprejela, padala je seveda toča pohval; zaradi mojega sodelovanja pri športni sekciji, pisanja člankov in seveda samega dela v trgovini. Močno bi se ji zahvalil in kot sem ji že sam obljubil, bom ta svoj trud po svojih močeh tudi z velikim srcem nadaljeval. Gospe svetovalki bi se še enkrat zahvalil za njen trud.

Roman

FUTURE CITY GAME, SOŽITNA SOSESKA METELKOVA

Predstavnika Kraljev ulice Tomi in Anja sva se 30. 6. udeležila delavnice v okviru Future City Games. Gre za igro, ki jo je razvil British Council in kjer se kreativno pristopa k problemom, s katerimi se bodo urbane skupnosti srečevale v prihodnosti. Tokrat smo razvijali ideje o problematiki Metelkove v primeru zadrževanja uporabnikov prepovedanih drog v okolici zdravstvenega doma Center, ki so moteči za okoliške prebivalce. Stanovalci iz okolice Metelkove in Tabora pravijo: »Samo ne na mojem dvorišču!« uporabniki pa se sklicujejo na svoje pravice. Na začetku nam je predstavnica policijskega okoliša Ljubljana Center postregla s statističnimi podatki s področja kršitev in kaznivih dejanj. V nasprotju

s prepričanjem to območje po številu kaznivih dejanj ne izstopa od preostalih delov Ljubljane. Sledil je dr. Kajin iz metadonske ambulante, ki je predstavil njeno delovanje ter načine, kako so se v zdravstvenem domu bolj ali manj uspešno borili s to problematiko. Skratka, zbrali smo se, da bi gluhi slepega slišal in da bi slednji spregledal. Iskali smo rešitve tako na lokalni kot globalni ravni, razdeljeni smo bili v dve delovni skupini. Skozi različne faze oblikovanja ideje smo težili h krepitvi dialoga med različnimi interesnimi skupinami ter iskali rešitve tako v povezovanju lokalne skupnosti in uživalcev drog na podlagi skupnih dejavnosti kot tudi v preoblikovanju medicinskega dela z ljudmi, ki prejemajo metadonsko

foto: Samo Selimović

terapijo. Na koncu sta se nam pridružili še predstavnici Mestne občine Ljubljana ter četrtne skupnosti Ljubljana Center, katerima smo predstavili naše ideje. Kralji ulice vzpodbujamo dialog med različnimi skupinami prebivalstva. Menimo, da je v slogi moč. Moč za pozitivne spremembe!

Tomislav Gruden - GTS in Anja

ODVISNOST OD DROG ZA ZAPAH

Dne 22. 6. sva s sodelavko Anjo odšla v Zavod za prestajanje kazni zapor Dob pri Mirni na Stigmin posvet na temo obravnave odvisnosti od drog v zavodih za prestajanje kazni. Predstavili so nam njihov program obravnave ter različne faze tretmajev. Govorili smo tudi o izvrševanju ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja v zaporih. Te namreč dodeli sodišče, zavodi pa za njihovo izvajanje nimajo pogojev. Ugotovili smo, da bi bilo treba odvisnike v zaporih deliti v ločene trakte oziroma prostore in stavbe glede na njihovo potrebo po vrsti

programa (visokopražni ali nizkopražni). Stigma je v okviru večjega projekta izmenjave sterilnega pribora za injiciranje drog v zaporih poskušala uvesti iglomite po zaporih v Sloveniji, vendar se je zataknilo pri izvedbi projekta. Nudenje prostora za uživanje drog je namreč protizakonito dejanje, zato je nujno potrebno začeti urejati zakonodajo na tem področju.

Darko & Anja

EL CURSO DE ESPANOL

Učiti se, se vsestransko razvijati in napredovati, iskati in najti svoje mesto ter se na tem mestu tudi samoaktualizirati

To je moja filozofija, zato sem se tudi priključil tečaju španščine, ki je potekal v prostorih uredništva Kraljev ulice od 14. do 22. 6. 2010. Organiziralo ga je društvo skupaj s simpatičnima Madridčankama, Elise in Almuđeno. V Ljubljano sta prišli preko izmenjave študentov in sta se hitro vklopili v vsakdanje življenje našega mesta. Pripravili sta enostavni 10-urni program, pač prilagojen udeležencem in času, ki je bil določen. Metodično in pedagoško je pomagala še Maja (zaposlena v društvu), ki pač obvlada te stvari. To vem zato, ker sem bil profesor na nekaj srednjih šolah. Pouk je potekal najprej enosmerno (predavatelj-udeleženec), potem dvosmerno, nazadnje, kar je bilo najbolje, pa krožno med nami. Pomagali smo si, komunicirali, se smejali in tudi preko štosov skapirali teme. Opazoval

sem proces in procesiranje in čutil sinergijo med sodelujočimi. Spomnilo me je na dni, ko sem bil profesor in sem nekako uvedel Diogenov model poučevanja (moj predmet je to dovoljeval, nekateri profesorji pa ga niso odobraval), pri čemer sem doživel izjemne uspehe. Nobenega cveka in ne dvojke ni bilo. Enostavne vljudnostne fraze, kako se pozdraviti in odzdraviti, nekaj stavčnih spregatev, pogled na uro in podobno. Vendar ni bil cilj tečaja, da bi osvojili peto stopnjo znanja, temveč bolj, da se Kralji ulice dodatno aktivirajo in motivirajo, ne le s prodajo revije, temveč tudi z interaktivnimi dejavnostmi, da se v njih prebudi hotenje po drugačnem druženju, po drugačnem komuniciranju, po dodatnem znanju, po širitvi obzorij, določitvi novih, boljših ciljev, ne pa stagnirati in se prebijati iz dneva v dan, teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom itd.

foto: Tanja Vuzem

Mislim, da bi moralo vključevanje Kraljev potekati podobno, kot so razdeljeni obroki hrane čez dan: zajtrk – prodaja revije, malica – kava in rogljiček, kosilo – razni tečaji in šport, pop. malica – kava, večerja – prijetno srečanje. Zato si želim, da bi bilo še več podobnih tečajev, enostavnih, čim bolj razpršenih, primernih za vse kategorije.

HASTA LA VISTA

Arne

OTVORITEV FOTOGRAFSKE RAZSTAVE PORTRETOV/NASLOVNIC REVIE KU OB JUBILEJNI 50. ŠTEVILKI ČASOPISA

Kot je bilo napovedano, se je otvoritev fotografske razstave avtorja Jake Adamiča, dobitnika nagrade za novinarsko fotografijo Consortium, zgodila v prostorih dnevnega centra Kraljev ulice, in sicer 1. 7. 2010. Na razstavi smo si obiskovalci lahko ogledali 10 fotografij Jake Adamiča, ki so bile na nekaterih naslovnicaх mesečnega časopisa KU. Razstava bo na ogled do konca julija v prostorih Kraljev ulice na Pražakovi ulici 6, fotografije pa se bodo kasneje prodajale na dražbi.

No, ja, toliko o formalnostih. Moji vtisi o razstavi so odlični, kasneje sem si na spletu pogledal še nekaj njegovih fotografij in moram priznati, da sem bil popolnoma navdušen nad njegovim delom in motivi na njegovih stvaritvah.

Žigažaga

015
KRALJI
ULICE

AVTOR RAZSTAVE JAKA ADAMIČ IN NJEGOV NAVDIH

Jaka je najbolj zgovoren ravno prek svojih fotografij, zato me po drugi stran ni presenetilo, da je bil v svojih odgovorih kratek in jedrnat. To je recimo zahteva narave njegovega izraza: najti poanto, jo v pravem trenutku ujeti, zaobjeti in podati brez komentarja.

S časopisom sodeluješ že kar nekaj časa, kako se je tvoje sodelovanje pravzaprav začelo in kaj ti to pomeni?

Začelo se je zelo kmalu po izidu prve številke. To delo sem vzel kot razvedrilo, ki je preraslo v osebni projekt.

Ti je v spominu ostal kakšen prav poseben foto session (v dobrem ali slabem smislu)?

Ni bilo slabe izkušnje, ima pa vsak človek svoje finte, ki jih je pač treba vzeti v paketu ...

Kaj pa ideje za posamezno sliko, jih sooblikuješ z akterji ali padajo kar tako, mimogrede?

Ideje so v osnovi stvar uredništva, njihova realizacija pa je prepuščena meni. Imam precej proste roke, tako da lahko ponudim različne variacije na določeno temo ...

In za konec še tvoj moto:

Jutri je nov dan.

Pripravila: MG

ŠPORTNI KRALJI

Dne 3. 7. 2010 je naše društvo v sklopu Ane Desetnice organiziralo turnir v malem nogometu. Na turnir na »našem« igrišču, ki je v lasti ŠD Poljane, se je prijavilo šest ekip, in to so: Veseli ventilčki, PP Moste, Bar Sonček, Socialni center Rog ter dve ekipi Kraljev ulic. V lepem sončnem vremenu smo odigrali tekme, ki sta jih sodila sodnika Jože Drol in Irfan Beširevič. Po vročinskih bojih je bil končni zmagovalec vsak, ki se je udeležil turnirja, po športni plati pa so zmagali Veseli ventilčki, ki so za prvo mesto z rezultatom 2 : 0 premagali PP

Moste. Bar Sonček, ki je dosegel tretje mesto, je premagal prvo ekipo Kraljev ulic. Po informacijah sodnika Irfana je ekipa Socialni center Rog zasedla zadnje, šesto mesto, saj zaradi dopusta ni bilo dveh dobrih igralcev, obljubil pa je, da do naslednjega turnirja pripelje popolno ekipo. Po koncu turnirja smo se zbrali v piceriji Pinki, kjer je vsaka ekipa dobila nekaj pic in seveda osvežilno pijačo, slednja je bila v taki vročini več kot potrebna. V imenu celotne ekipe KU se zahvaljujemo vsem za udeležbo in jih seveda vabimo na vse naslednje turnirje.

Vsa zahvala pa gre tudi piceriji Pinki in seveda vodstvu ŠD Poljane.

Roman

KOLESOMANIJA ALI MOJA KOLESARSKA ZGODOVINA

016
KRALJI
ULICE

Peljem se domov in že cel dan razmišljam, kako naj napišem tale članek, ki ga v tem trenutku ne pišem jaz, ampak druga oseba prek telefona. Sem na kolesu, na poti domov. Pišem, če še ne veste, za kolesarsko sekcijo Kraljev ulice.

Moja kolesarska kariera se je začela pri mojem tretjem letu. Kmalu jih bom imel 25, za info. Seveda se je vse skupaj začelo s skirojem, šele nato s kolesi. Kolesa sem menjal skoraj tako kot obleke. Spomnim se še pomožnih kolesc pa tudi prvega dne, ko sem se prvič z velikim strahom nekajkrat zapeljal s pomočjo bližnjih po dvorišču gor in dol. Tisti prvi občutki strahu in obvladovanja ravnotežja so bili nepopisni. Za rojstne dneve sem dobival kolesa; prvi je bil brez zračnice, samo polna guma ter modra barva, skoraj se spomnim tudi logotipa, 15 col. Drugega sem menda dobil za 5. ali 6. rojstni dan. Jaz in moj tri leta mlajši bratranec sva dobila identični kolesi, ki sta bili malo športno-futuristični, srebrne barve, 20 col. Seveda nikoli ni šlo brez problemov. Kolo je treba vzdrževati, negovati in skladiščiti, poleg tega pa na primeren način ščititi tudi sebe. Spomnim se prvega večjega padca s tem drugim kolesom. Kako grdo sem padel po nekem bližnjem klanecu na našem podežlju, raje ne bom opisoval, bilo je poleti in vroče, zaradi poškodbe prsnega koša in trebuha pa sem komaj dihal. Po nekaj letih je na vikendu na prvem kolesu šla peta prestava in ni bil več vozen. Drugemu sem odlomil del balance in sem se kar nekaj časa vozil z napol polomljeno, a je šlo. Za 7. rojstni dan sem dobil rdeče Rogovo kolo 26 col. Bil je prevelik, čisto prevelik, a z malo trme sem ukrotil tudi to zver. Vedno lažje sem ga obvladal. Vselej je bilo kaj narobe, ampak dokler niso bile fuč vsaj tri stvari (recimo luč, zvonec, zavore, plašč, guma ...), se ga sploh nisem lotil popravljati. Bil mi je kot druge noge. V osnovni šoli smo zbirali papir za izlete, žoge in podobno. Neki fant, bil je kako leto starejši, je imel na kolesu priključek za kolesarsko prikolico s pony kolesi, dimenzij približno 50 X 60 X 40. Če bi šel štet vse z njo prevožene kilograme papirja, peska, lesa, zemlje in vsemogočih drugih stvari, bi sigurno nanese več kot 50 ali 60 ton, spomnim se, da smo na njem enkrat prepeljali dobri dve toni papirja. Izračunajte,

koliko fur s prikolico je bilo to. Včasih je bila tako naložena, da se je prevrnila na ovinku ali pa je, recimo, polna kamnov, zvila feltno. Kolo je bilo vedno lažje, saj je imelo vedno manj komponent. V bistvu ga večinoma nisem zaklepal, potem pa so mi ga ukradli pred našo hišo, ko sem skočil samo odtočit na wc. Ne vem, kako daleč se je novi nesojeni lastnik takrat pripeljal z njim, saj mu nobena bremza ni delala. Kar nekaj časa sem bil brez konkretnega kolesa, za birmo pa sem končno dobil novega Rog CityBike. Seveda nisem bil več neobgljeno bitje, kolesarska prikolica me je nekako ojačala. No, to kolo je imelo 18 prestav, kar je bil kar napredek, čeprav sem v dveh mesecih strgal kar tri verige. Končno sem se začel izobraževati na področju kolesarjenja. Imel sem vedno večjo željo po boljšem kolesu. Ko sem nekega dne prišel iz šole, sem šel na glavni železniški postaji na wc kar za vogal v grmovje blizu križišča Masarykove in Resljeve ceste. Našel sem nezaklenjeno vozno kolo in se odpeljal domov (in še zdaj sem v dilemi, ali je šlo za krajo ali najdbo). Prekrit je bil z vejami in strgano potovalko. Sčasoma sem ga obnovil, nadgradil, zamenjal večinoma vse dele, ostal je le lep okvir srebrne barve. Tega imam še sedaj. Za študentsko delo sem si našel delo v kolesarski trgovini, kjer sem delal dobri dve leti ter si pridobil še več znanja, čeprav bolj teoretičnega kot praktičnega. Želel sem si delati tudi na servisu, a do tega nikoli ni prišlo. Kolesa sem zbiral (na kosovnih odpadkih), jih popravljal, sestavljal, na koncu pa kakega tudi prodal, zamenjal ali celo podaril. Še vedno imam okoli 20 nedokončanih koles, ki čakajo, da jih uredim. Nedaleč od moje babice je nekoč živel gospod, ki je imel kar doma servis koles, s tem pa se je ukvarjal, da je zaslužil še nekaj poleg penzije. Ko je umrl, sem v dogovoru z njegovo ženo vzel nekaj orodja, ki sem ga potreboval, da sem lahko delal samostojno, in tega imam še dandanes. Zadnji dve leti šolanja sem se precej natreniral na tem področju, saj sem bil v dijaškem v Kranju in sem ob petkih prišel v domov, v nedeljo zvečer pa sem se vračal. V tem času dela s kolesi sem si kupil nov kolesarski okvir od Schwina, bil je lepe barve, črno-zlato-zelene, 50/50. Kljub temu sem se odločil, da ga

očistim z lavo in dam na peskanje (ne s peskom ali mivko, temveč s steklenim prahom, vse ostalo je bilo pregrobo). Nedolgo tega sem odkril, da bi ga lahko dal peskati tudi z ledom. Naslednji postopek je bila 70-mikronska eluksacija, se pravi 0,7 mm nanosa lastne zaščite z elektrolizo, temna mat titan barva. In kaj sem s tem dosegel? Odporen je bil proti praskam, kamenčkom in drugim poškodbam. Prijatelj mi ni verjel, zato sem šel nanj narediti dve praski, eno s kamnom, drugo s ključem. Z roko sem samo pogladil nanos in ju ni bilo več videti. Nisem mogel več čakati, sestavil sem ga in si z njim privoščil vožnjo na Veliko planino. Izgledalo je, kot da je v vojaški opravi, ko ga je malo dobil prah in je postal prav lepo šekast. Na žalost sem ga imel vsega skupaj samo pet dni. Ko sem odšel na pomemben trening, sem s seboj pozabil vzeti ključavnico. Konec si lahko predstavlja vsak sam. Seveda sem ga mislil nadgraditi; jeklene nosilce za bidon, lasersko graviranje ter prozorno sintetično lakiranje s sinjemodrim odtlenkom. Dovolj sem imel vsega, lahko bi rekel, da sem obupal, saj sem kolo sestavljal kar lep čas. Tako sem se v zadnjem hipu odločil, da si končno kupim kolo, kot se šika, že sestavljeno. Kupil sem ga sicer z velikim gotovinskim popustom, saj je bilo edino te vrste, a testno. Vedel sem vse – vse napake, kdo ga je vozil in koliko, seveda. Treba je vedeti, ker je kolo v bistvu najvišjega cenovnega razreda.

(Nadaljevanje sledi.)

fire_fly

foto: fire_fly

ZAKONODAJNA AKCIJA: »POREVŠČIMO SLOVENIJO!«

Aprila se je zgodila ena najodmevnejših akcij »Očistimo Slovenijo v enem dnevu!«, ko smo dokazali sebi in drugim, da zmoremo nastopiti enotno pri skrbi za čisto okolje. Dokazali smo, da nam ni vseeno za naše okolje in da smo ljudje, ki nam je pojem kolektivne akcije še kako blizu. Dobra dva meseca pozneje je na odboru Državnega zbora potekala nova akcija v okviru Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide – potrjevanje nove socialne zakonodaje, Zakona o socialno varstvenih prejemkih in Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Zakona, ki na novo določata vrsto socialnih pravic kot je denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo, otroški dodatek, državne štipendije, subvencije za vrtce, neprofitne najemnine in še kaj. Zakona, ki bo besedah Vesne Leskošek iz Fakultete za socialno delo, predstavljata načrtno kriminalizacijo prejemnikov socialnih prejemkov in subvencij, ki bosta odvrčala ljudi od uveljavljanja svojih socialnih pravic in zakona, ki predvidevata popolno porevščanje preden je človek sploh upravičen do kakršnekoli pomoči.

In kakšne ključne novosti nam prinašata zakona, ki bosta dodatno razslojila prebivalstvo?

Po oceni ministra Svetlika – pravičnost, saj bosta s kupom birokratskih in formalnih ukrepov preprečevala zlorabe in kopičenje pravic s strani državljanek in državljanov. Tega je menda ogromno. Tja do 18% zlorab se bojda dogaja. Tako, na palec. Hudobni ljudje zamolčijo, da živijo v zunajzakonski skupnosti in brezvestno uveljavljajo otroške dodatke, vseprek izkoriščajo državo in dobivajo denarne socialne pomoči, četudi okrog hodijo predobro oblečeni, da bi si to pomoč sploh zaslužili, stare gospe uveljavljajo pravico do državne pokojnine in živijo v prevelikih hišah, namesto da bi jih prodale ter živele od velikega profita ter tako nehale izkoriščati našo ubogo državo. Vendar je država končno pogumno pokazala zobe svojim izkoriščevalskim državljanom.

Enostarševskih družin zato ne priznavajo več. Preventivno. Sedaj bo breme dokazovanja enostarševstva na vas drage matere samohranilke in očetje samohranilci. Edino, kar vam država opraviči je, če je drugi roditelj umrl ali pa nimate pojma kdo to sploh je. Če ste se ločili, potem dokazovanje ne bo problem, kako boste dokazali, da je vaša zveza razpadla pa je odprto vprašanje, na katerega snovalci zakonov še nimajo odgovora. In ne pozabimo: enostarševske družine so ena izmed najbolj ogroženih skupin po dolgoletnih podatkih o revščini v Sloveniji.

Prav ponosno so tudi povedali, da je ta vlada naredila nekaj, česar nobena vlada doslej še ni storila. Izračunali so minimalne življenjske stroške in ugotovili, da ti znašajo 562 evrov. Da, točno toliko kolikor po novem znaša minimalna plača. Sindikati so vili dolg in mučen boj z vlado in delodajalci, da so izbrili – minimalne življenjske stroške. Minimalne! Sedaj vlada pričakuje, da bodo sindikati popustili pri drugih odprtih vprašanjih, kot je upokojitvena starost, lažja odpuščanja, malo delo in še kaj. In ker so vladajoči kaj kmalu izračunali, da glede na te izračune slabih 78 tisoč ljudi, kolikor jih je leta 2009 v Sloveniji prejelo denarno socialno pomoč, kljub dobrohotnosti socialne države živi krepko pod pragom revščine. Pravzaprav, da so v najboljšem primeru primorani preživeti s 40% minimalnih življenjskih stroškov. Če seveda dobivajo najvišjo denarno socialno pomoč, ki znaša slabih

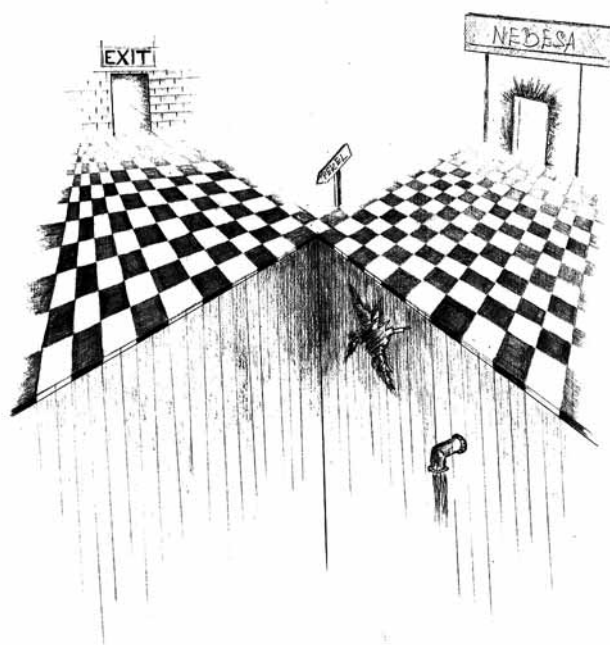
227 evrov. Vprašanje je le, ali so se naši vrli politiki, ki želijo s to zakonodajo izkoreniniti zlorabe vprašali, kako je preživeti z manj kot pol minimalnih življenjskih stroškov? To pomeni predvsem, da morajo prejemniki socialnih pomoči neke pridobiti še tistih 60%, da lahko sploh preživijo. In problem rešujejo predvsem z delom na črno. Ali res izkoriščajo sistem ali so oni sami izkoriščani – s strani države, ki jim v času brezposelnosti in socialne stiske ne zagotovi niti minimalnega zneska, ki omogoča dostojno preživetje in s strani delodajalcev, ki izkoriščajo revščino prejemnikov teh pomoči in pridobijo poceni delovno silo, kateri ni potrebno plačevati nobenih prispevkov. Kdo je tu hudobec? Revščina pomeni začarani krog iz katerega ni izhoda in zdi se, da ga soustvarjata in dodatno utrjujeta tako država kot kapital.

Toda ni vse tako temno kot ste zdi: država je dobra in se je odločila, da bo v novem zakonu zvišala denarno socialno pomoč na največ 288,81 evra.

Zanimivo je, kako so do tega zneska sploh prišli. Najprej so se odločili, da so minimalni življenjski stroški brezposelne osebe nižji od 562 evrov, saj nimajo stroškov s prevozom na delo, malico ali nakupom novih oblačil. Tega ne rabijo. Zato so na novo izračunali minimalne življenjske stroške za »neaktivne državljane« - 385 evrov. Pri tem so namerno pozabili, da za večino ljudi brezposelnost ne predstavlja zelenega stanja in da je iskanje zaposlitve že samo po sebi polna zaposlitev. In tudi to stane. No, kakorkoli. Ker se je vladajočim zdelo, da je tudi to preveč, saj so plače pri nas prenizke in bi takšna višina denarne pomoči utegnila spraviti ob voljo do dela dobrih 87 tisoč ljudi, ki prejema minimalno, so se odločili, da bodo ta znesek znižali za dodatnih 25%, kar znese 288,81 evra. Kljub dobronamernosti to še vedno pomeni, da bodo prejemniki denarnih socialnih pomoči prejeli dobrih 51% minimalnih življenjskih stroškov. Bravo država!

Nadaljevanje sledi

Romana Zidar

ALTRA, TAKO IN DRUGAČE

018
KRALJI
ULICE

Zavetišče zame pomeni prostor, kamor se zatečeš, ker nimaš kam drugam in kjer te bodo sprejeli takšnega, kot si – zakaj bi se ustavili pri tem, da je to samo prehod, brezoseben prostor, kjer se morajo ljudje spraviti k sebi in potem kar najhitreje iti naprej, na svoje? Zakaj bi ljudem, ki se tja zatečejo, že v začetku dali vedeti, da tukaj ne morejo ostati? Ker družba ne more sprejeti drugačnega načina življenja kot tistega, ki ga sama določa kot sprejemljivega? Hkrati ko od posameznika pričakuje, da bo v treh mesecih dosegel ta standard sprejemljivosti, mu ne poda niti osnovnega občutka varnosti; ničesar, česar bi se lahko oprijel in na tem gradil naprej. In za to naj bi bil posameznik še hvaležen. Zavetišče na Vošnjakovi me je navdušilo ravno zato, ker sem v njem lahko začutila delčke posameznikov, ki so v njem kdaj prebivali – naj bo to nalepka na steni, časopis, slika, ura ali drugi osebni predmeti – vse sobe so videti domače, take, da se vidi, da se v njih ljudje počutijo prijetno, da se tja radi vračajo in da tam prepoznajo same sebe. Sobe dihaajo življenje in niso samo prostor, kjer stanovalci prespijo in potem nimajo več

kaj početi, ampak tudi prostor, kjer se lahko sprostijo, spočijejo in umaknejo pred svetom, kadar potrebujejo miren kotiček zase. Prostori so neprimerno majhni (kopalnica je komaj večja od kakšne omare) in odražajo odnos države do socialno izključenih: zagotoviti jim zadovoljitev osnovnih potreb, saj več itak ne potrebujejo. Nameni se jim pozicijo degradiranih neljudi, ki ne morejo imeti individualnih želja, ki bi presegale potrebe po hrani in strehi nad glavo, saj – kaj bi si pa oni sploh lahko želeli? Spet državna politika, ki ne upošteva glasov, želja in izkušenj ljudi, ampak misli, da najbolje ve, da si vsi želijo in potrebujejo to, kar oni mislijo, da je prav in sprejemljivo. Politika se kaže tudi v tem, da sta zaposlena le dva človeka, ki delata na lastno iniciativo tako rekoč 24 ur na dan, vse dni v letu; ker država ne razume, da se potreba po pomoči in podpori, ki jo imajo ljudje, ne more prilagajati določenim uradnim uram in dnevom v tednu. Zavetišče se z vsemi silami upira temu, da bi postalo podaljšana roka zahtev politike – sprejemajo ljudi take, kot so, in jih ne poskušajo spreminjati. Ne skrivajo se za idejo o strpnosti,

ampak jo dejansko udejanjajo, ko živijo in delajo za svoje stanovalce. Stanovalci lahko sobe uredijo po svoje, uradne ure so prilagojene njihovim potrebam, stanovalcev ne preženejo ven, ko bi »bilo treba«, ampak jim pustijo, da so v sobah tudi čez dan, če si tega želijo, z njimi delajo individualno, želijo pa si tudi ustvariti prvo varno sobo za injiciranje, kjer bi lahko odvisniki v varnem okolju uživali drogo. Poskušajo urediti tudi kuhinjo in preurediti zavetišče v stanovanja za ljudi, ki potrebujejo dom za dlje kot tri mesece. Sama si želim, da bi se to zgodilo, ker mislim, da stanovalci potrebujejo občutek varnosti, stalnosti in prostor, kjer bodo lahko živeli svojo zgodbo na svoj način, s svojimi pravili, željami in ohranili lastno identiteto.

Asja

Prispevek izraža mnenje avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

MOLITEV

Ljubi bog, daj nam vrni ta gnili komunizem.
Da ne bo lačnih in prezebljih, izgubljenih in tavajočih. Da ne bo klošarjev ne beračev.
Da ne bo v hudi zimi zamrznjenih trupel tistih, ki nimajo toplih domov. Daj nam vrni ta gnili komunizem. Saj se nismo zavedali, kaj imamo.
Naivno smo bili zaupljivi, slepo zapeljani in sramotno ogoljufani. Ne pelji nas zopet v skušnjava. Zato nam odstrani te zanične prevarante in gnusne grabežljivce. In odpusti nam našo zmedo, naš pohlep po bogastvu.
Vrni nam komunizem in daj nam naš vsakdanji kruh.
Vrni nam komunizem in z njim ljubezen.
Da ne bo več sovraštva med sosedi ne med narodi. Vrni nam komunizem in bratstvo. Bratstvo med ljudmi celega sveta. Da ne bo več sovraštva in vojn. In odstrani nam te podle hujskače.
Vrni nam komunizem in z njim mir in srečo.
Da bo vsakdo lahko zopet pogledal sosedu v oči. Ne pelji nas zopet v skušnjava prestiža. Kajti vsi smo ljudje, za vse sije svetlo, toplo sonce, za vse je dovolj prostora na tej naši zemlji.
Zato, ljubi bog, vrni nam komunizem. In odpusti nam naše grehe, naš pohlep in našo željo za prestižem.
Vrni nam komunizem, da bo posijalo svetlo svobodno sonce in bo zopet v naših srečih toplo. Vrni nam komunizem in daj nam naš vsakdanji kruh.

Klošar

IZ-HOD PRIHAJA V LJUBLJANO

Ko berete ta članek, je IZ-HOD, samoorganizirana skupina ljudi, ki se zavzema za dezinstitutionalizacijo, prehodila že več kot tretjino svoje skoraj 700-kilometrsko poti po slovenskih totalnih ustanovah. Na tej poti opozarjamo na njihovo pretirano številnost, neustreznost in neučinkovitost, hkrati pa vabimo njihove stanovalke in stanovalce, da se nam pridružijo in ponovno zaživijo v skupnosti. Država jim je pri tem dolžna zagotoviti vso potrebno oskrbo.

V juliju smo že prehodili pot med Hrastovcem, kjer je največji posebni zavod v Sloveniji, in Radečami, kjer je »prevzgojni dom« za mladoletnike. V avgustu gre naša pot najprej do Sevnice. Tam je Dom upokoјencev in oskrbovancev Impoljca Sevnica. Po dnevu počitka nadaljujemo do zaporov na Dobu, nato do Centra za zdravljenje bolezni otrok v Šentvidu pri Stični in do Zavoda Prizma v Ponikvah. Sledi daljša etapa čez Bloke do Planine pri Rakeku, kjer stoji Vzgojni zavod Planina. Po obisku Centra za tujce v Postojni nadaljujemo pot preko Divače do Kopra, kjer se bomo nekoliko odpočili, in do Trsta. Iz Trsta gremo v Dutovlje, kjer je še en posebni zavod, nato pa v Vipavo. Od tam bomo verjetno skočili še do Stare Gore pri Gorici, kjer je bolnišnica za invalidno mladino. V naslednji etapi obiščemo Psihiatrično bolnišnico Idrija, po obisku Doma upokoјencev Petrovo Brdo pa sledi najtežji del poti čez hribe v Begunje. Po obisku tamkajšnje psihiatrične bolnišnice gremo preko Kranja do obrobja Ljubljane.

Ljubljana ni le glavno mesto Slovenije, ampak ima tudi bogat nabor najrazličnejših totalnih ustanov. Od klasičnih, kot so zapori, psihiatrične in druge bolnišnice, domovi za ostarele, ustanove za mladino, ljudi s telesnimi in duševnimi ovirami, pa do novejših, kot so npr. varstveno-delovni centri (VDC) in azilni dom. Nekoč so bile v mestu oziroma na njegovem obrobju tudi najdišnica in številne vojašnice, danes pa jih nadomeščajo delavski domovi, ki zaradi osebne odvisnosti delavcev od delodajalcev vse bolj spominjajo na totalne ustanove.

Največja koncentracija ustanov je okrog Šempetrskega predmestja, kjer je v srednjem veku stalo gobavišče. Tam je bila potem ubožnica, za njo lazaret, potem kasarna, ki je bila po vojni na voljo medicinskemu in onkološkemu inštitutu. V bližini so pozneje zrasle še številne druge ustanove: bolnišnice, prisilna delavnica, ki je bila do nedavnega duševna bolnišnica, zapor, Cukrarna, Marijanišče, vojašnica na Roški cesti, zavetišče za brezdomce, delavski dom na Poljanski, domova za stare na Poljanah in Taboru, dijaški dom na Taboru itd. Vojašnico so zgradili tudi na bližnjem Friškovcu, kjer bilo v srednjem veku ljubljansko morišče.

Z rastjo mesta so se začele totalne ustanove odmikati od centra. Leta 1881 so odprli Kranjsko deželno blaznico na Studencu, danes imenovano Psihiatrična klinika Ljubljana. Na bližnjih Fužinah je še en dom za ostarele, več ustanov je tudi v smeri Viča: domovi za ostarele v Trnovem, na Koleziji in na Bokalcih, Zavod za slepo in slabovidno mladino na Langusovi, Mladinski dom Malči Beličeve, azilni dom. Nekaj jih lahko najdemo tudi ob drugih mestnih vpadnicah: Zavod za gluhe in naglušne, Zavod Janeza Levca, centri za usposabljanje, varstveno-delovni centri, materinski domovi in tako naprej. V Ljubljani bo 24. 8. 2010 veliki finale IZ-HODA. Zjutraj se bomo pri Dravljah razdelili in »obkolili« mesto z obeh strani. Obe skupini bosta del poti opravili po Poti ob žici, del pa v njeni bližini. Mimogrede bomo poskusili obiskati čim več totalnih ustanov, ki kot »mrtve straže« stojijo ob poti. Zaradi velikega

števila ustanov bodo postanki razmeroma kratki.

Na zahodu bo šla pot najprej mimo Doma starejših občanov Ljubljana Vič Rudnik – enota Bokalci, ki je verjetno najstarejši dom za ostarele v Ljubljani. Obiskali bomo tudi azilni dom na Cesti v Gorice, kjer se bomo s prosilkami in prosilci za mednarodno zaščito ter z vodstvom pogovarjali o življenju v ustanovi. Na Viču je tudi Mladinski dom Malči Beličeve, približno kilometer naprej pa še Zavod za slepo in slabovidno mladino, v okviru katerega deluje tudi Dom učencev in dijakov. Nedaleč stran sta še dva domova za ostarele; prvi je Dom Kolezija, novejša enota Doma starejših občanov Ljubljana Vič Rudnik, drugi pa je novi Center starejših Trnovo. Tam bomo lahko preverili, ali imajo stanovalke in stanovalci v novih domovih kaj več vpliva na lastno življenje kot v starih.

Dom za ostarele stoji tudi ob poti druge skupine, ki bo od Dravelj zavila proti vzhodu. To je Dom starejših občanov Ljubljana Bežigrad. Približno kilometer stran je še Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana na Vojkovi ulici, ki poleg vrtca, osnovne in srednje šole obsega tudi Dom Frana Grma, ki je namenjen predvsem otrokom in mladim iz bolj oddaljenih krajev. Skupini se bosta spet združili pred Psihiatrično kliniko Ljubljana na Studencu (Polje), od tam se bomo odpravili proti centru Ljubljane. Med Poljem in centrom stoji še nekaj ustanov. Najbližji je Dom starejših občanov Fužine, omeniti pa je treba tudi Zavod za prestajanje kazni zapora Ljubljana (Povšetova), obe enoti Doma upokoјencev Center – Tabor in Poljane ter druge. Cilja etape sta parlament in magistrat. Državne in mestne oblasti želimo seznaniti s tem, kar bomo izvedeli med IZ-HODom. Od njih bomo zahtevali, da ljudem, ki bodo »izšli« iz ustanov in skupaj z nami prišli v Ljubljano, omogočijo vrnitev v skupnost. Potem bomo čakali, da se to tudi dejansko zgodi. Na različnih lokacijah v Ljubljani se bodo ob zaključku IZ-HODA odvijale različne prireditve, okrogle mize, javne razprave, turnir v malem nogometu, ki ga načrtujemo skupaj s Kralji ulice, itd. Organizirati želimo tudi veliko javno prireditev na Prešernovem trgu. Dogajanje se lahko zavleče še v naslednje dni.

Vse bralke in bralce Kraljev ulice vabimo, da se nam pridružijo na delu poti. Predvsem si želimo čim večjo udeležbo na velikem finalu v Ljubljani.

oblikoval Matjaž Oven

Več o IZ-HODu lahko najdete na naši spletni strani www.iz-hod.info in na facebooku (www.facebook.com/group.php?gid=370279478282).

Matjaž Oven

Gostujoči kolumnist:
Bojan Radej

foto: osebni arhiv

STRANPOTI DOBIČKA

020
KRALJI
ULICE

Dobički so od nekdaj in so bistveno starejši od kapitala, s katerim jih danes edino povezujemo. Kopičenje bogastva, ki izvira iz uveljavljanja premoči nad šibkejšimi, je bilo vse do nastopa kapitalizma sprejeto kot nečastno ali celo prepovedano. Grški filozof Aristotel je že pred več kot dvema tisočletjema zabičal, da ekonomije, izvirno mišljene kot umno gospodarjenje s hišnim ognjiščem, ne smemo zamenjevati s pridobitništvom, kjer je ekonomija mišljena veliko ožje – le kot pobiranje smetane. Dobiček je samo nujna posledica tega, ko se človek česa loti učljivo in premeteno, da že z razmeroma skromnim naporom ustvari več, kot je vložil in več, kot rabi zase. Zato je vprašanje, kako najbolje uporabiti presežke, že zelo staro, načini njegovega razporejanja pa so na moč različni. V kameni dobi so za preživetje, ki je za tiste razmere veljalo za udobno, delali manj, kot za udoben standard po sedanjih predstavah delamo danes. Z zelo zmernim naprežanjem, v povprečju štiri do pet ur dnevno, ki vsebuje tudi z delom povezane obrede in igre, afriški Bušman večinoma lahko nabere hrane za tri do pet ljudi, in to več, kot je njihova dnevna potreba. Znale so navade nekaterih plemen, kjer ena tretjina članov večinoma sploh ni delala, tisti, ki so delali, pa so se trudili le tretjino »delavnika«, in ni redko, da so raziskovalci njihovo lenobnost pojasnjevali s preobjedanjem. Po raziskavi sodeč so bili nedejavni v pradavnih časih svojevrsten shranjevalnik ekonomskih presežkov in zadolženi za njihovo predelavo v socialno strukturo, saj so v zamenjavo za dostop do presežkov hrane nudili čast in visok plemenski status tistim, ki so jih prinašali. Tako so družbo razslojili na višji in nižji razred in jo s tem uredili v hierarhijo na povsem miroljuben način, s tem pa so bili produktivni na neekonomski, pa vendar pomemben način za nastanek današnjih skupnosti. Kasneje, v stari Grčiji, so bili presežki bogatih meščanov od trgovine, financ in kmetijstva potrošeni za plačevanje stroškov iger, javnih služb in vzdrževanje vojaških enot, in to v zneskih, ki je daleč presežalo naložene jim obveznosti. Ohranjeni so zapisi, ki pričajo, da so premožni meščani kar teknovali v višini prispevkov za javne namene in po pričanjih plačali tudi trikrat več, kot je bilo treba, saj je bilo to dejanje časti. Vemo, da je bilo treba v svetopisemskem Izraelu vsakih 49 let odpisati vse dolgove, zaseženo zemljo vrniti prvotnim lastnikom in osvoboditi sužnje. V času med prvim in petim stoletjem pred našim štetjem je bilo v Atenah in Rimu v navadi, da v izrednih razmerah, to je ob dobrih letinah ali ko so prispeli davki iz kolonij ali po vojnih zmagah, presežke razdelijo vsem meščanom ne glede na njihovo premoženjsko stanje. Do tretjega stoletja našega štetja so vsi rimski meščani redno prejeli dohodek iz državnih prihodkov od obdavčenja presežkov, ne da bi kdo preverjal njihovo materialno stanje. V srednjem veku in še v renesansi se je uveljavil drugačen način odlivanja presežkov bogatih v javne namene, ki je močno presegal uradno obdavčenje. Zanj je večinoma poskrbela Cerkev z zaračunavanjem odpustkov v zamenjavo za podpiranje sakralne umetnosti in financiranje gradnje katedral. Skratka, v zgodovini so se vedno zavarovali pred posledicami

neizbežnih teženj nekaterih članov skupnosti h grmadenju presežkov v rokah manjšine, saj to razslojuje družbo in mnogo ljudi pahne v obup. Večino človeške zgodovine so bili ekonomski presežki iz pridobitne dejavnosti sproti odliti, obratno kot danes, ko se dobički, še preden bi naredili kaj koristnega za ljudi, vračajo nazaj v delanje še večjega dobička. V vsaki skupnosti doslej so bile skupine, ki so se specializirale za ustvarjanje presežkov, in skupine, ki so se specializirale za njihovo trošenje. Zaposlitev nekaterih v skupnosti je, da so nezaposleni, pravijo proučevalci. Nezaposleni so otroci, mladostniki, starejši pa tudi prikrajšani, neprilagodljivi in posebneži. Več kot si lahko neka skupnost privoščiti vzdrževati neproduktivnih, bolj mora biti ekonomsko ustvarjalna in bolj je družbeno povezana, zato živi na višji ravni udobja, če gledamo celostno. Kaj to pomeni za današnji čas, ko se vse vrti okoli zasebnega prisvajanja dobička in njegovega neskončnega kopičenja? Vse do začetka kapitalizma so bile družbe urejene za »neproduktivno« trošenje presežkov. Zato današnja resna bolezen pridobitniške ekonomije ne bo ozdravljena, ko bo dobiček »pravičnejše« porazdeljen med lastnike tovarn in delavce, za kar si prizadevajo sindikati. Po svoji izvirni ekonomski logiki ekonomski presežek ne pripada kapitalu niti delavcem, ampak najširši skupnosti (hišnemu ognjišču) in tako predvsem tistim, ki sploh ne sodelujejo pri njihovem ustvarjanju.

foto: Tomislav Gruđen - GTS

foto: osebni arhiv

Pamflet:

ZAKAJ PA VI NIMATE SATELITSKE ANTENE ZA UŠESI?

NASILJE IN DRUŽBA

Družbe na splošno zavračajo kakršno koli nasilje, pretepe, hladno orožje, spolno in verbalno nasilje, duševno krutost. V Jugoslaviji si bil lahko celo zaprt, če si žalil državnike, tudi tuje. Po tem členu pa so omejevali svobodo pisanja raznim umetnikom, v 80. so bili na udaru punkovci, ki jih je ogrožala milica.

Torej je nasilje res tako slabo. Če Wermahnt ne bi bil nasilen, ne bi prišli do Stalingrada, danes Volgograda. Muhamed Ali ne bi bil boksarski prvak, če ne bi vihtel pesti. Večina športov je nasilnih, da ne omenjam navijačev. Tako pač je, če oblastniki ne dajo potice, ne dajo kruha in iger. Napoleon je prišel do Moskve in bila je požgana. Partizani v NOB ne bi osvobodili rodne grude, če bi le jamrali.

No, ja, jaz nisem za to, sem pa za pišoče nasilje. Aktualna Nobelova nagrajenka je pisala o diktaturi v Romuniji. Nasilno pisanje.

V umetnosti bi moralo biti, in za tem stojim, dovoljeno vse, čeprav vse perverzije pisanja ali fotke ne gredo skozi moj želodec. Zdravstvo naj bi zdravilo, saj je biti zdravnik najbolj human poklic, ampak tu so tudi obdukcije, pa tudi tehniki v ustanovah za duševno bolne te kar mlatijo, če nisi priden.

Kdo je potem nevaren za družbo? Posameznik, oh, bog ne daj, klošar, alternativec ali pač kar družbeni represivni aparat, sistem? Mimogrede, nekoč je moj zdaj pokojni znanec glede Berlinskega zidu rekel, da so pa morali biti malo za ograjo, ker so nevarni. Malce cinično, kajne?

Črtomir Clonsky

Veliki kralj Roman
in Mali kralj Žigažaga

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

PRIHAJAJO VROČI DNEVI, TEBE NI,
NE VEŠ, KAKO ME V SRCU BOLI,
KO V MOJI BLIŽINI TEBE NI.
SE SPOMNIŠ DNEVOV,
KO SVA SE SPREHAJALA,
KO SEM TI NAGAJAL?
TI PA NISI STORIL NIČ,
MISLIL SI SI, KAJ JE TO ZA EN TIČ,
KOT SLIŠIM, NI PRIDA NIČ.
TODA ZMOTIL SI SE,
IMAM MARSIKAJ,
KAR SI TVOJE SRCE ŽELI,
V MOJO BLIŽINO HITI,
TODA OD TEGA TRENUTKA
NIČ NI, KER MOJE SRCE
DRUGAM BEŽI.

MALI KRALJ

KLIC DIVJINE ME KLIČE NAZAJ,
NORIH IN DIVJIH NOČI,
TVOJIH NESLANIH ŠAL,
KI TI JIH NIKOLI NE ZMANJKA,
SKRIVAL SEM SE PRED TABO,
TI PA SI KOLOVRATIL ZA MANO
KOT PODIVJAN PES
SREDI NOČI,
KI PLENA SI MOČNO ŽELI,
TULI IN LAJA, TAKO TULIL SI TI
SREDI NEPRESANIH NOČI,
TA TIČ PA JE POSTAL ZANIČ,
IN ŠE VEDNO IZ NJEGA NI BILQ NIČ.

ANA DESETNICA IN GOSTIJA POLJANE

Nekje ob dveh popoldne v nedeljo, na dan zadnjega odlomka Ane Desetnice, uličnega gledališča, je začel v Ljubljani močno padati dež. Bil sem jezen, saj sem imel občutek, da bo naša prva predstava, ki smo jo imeli v okviru Ane Desetnice na Poljanski, odpadla zaradi velikega naliva. A je kasneje, v času naše predstave, k sreči posijalo sonce in smo lahko kot gledališka skupina Odpisanih odigrali našo točko občinstvu. Na začetku naših vaj je vladalo dokaj napeto vzdušje, kasneje, ko smo igrali pred ljudmi, pa je napetost pošla. Ko smo predstavo končali, sem si lahko oddahnil in si nato ogledal še nekaj točk improligašev (Dva na 2), ki so me naravnost nasmejale. Prijeten večer se je zaključil s parado zadnjega dogodka Desetnice, ki jo je spremljalo veliko ljudi in ki je šla skozi mestne ulice in brezglavo iskala zmaja. Kot zanimivost naj povem, da se je zmaj le našel.

Žigažaga

foto: MG

022
KRALJI
ULICE

HIT STAND-UP, 24. 6. 2010, KRIŽANKE

foto: a hite HIT stand up

Tisti večer se je zbralo osem stand-up komedijantov, ki so obljubljali dve uri smeha. Nastopali so: Tanja Kocman, Vanči Žorž, Ana Marija Mitič, Janez Usenik, Iča Putrih (bolj znana kot Iča od hudiča), Lucija Čirovič - Fata, Martina Ipša in Vid Valič. Jaz sem dobil akreditacijo, saj bi mi 29 evrov za vstopnico pomenilo prevelik finančni zalogaj. Že na začetku pa se je zapletlo, ker me ni bilo na seznamu za akreditacije, tako da je gospa, ki je

odgovorna za to, klicala organizatorja, ali mi jo lahko izroči. Seveda ni bilo nobenega dvoma, da sem jo dobil, tako da sem užival v dveh urah smeha. Najbolj sta me prepričali Lucija Čirovič - Fata in Martina Ipša. Ne vem, zakaj naj bi bil zvezda večera Vid Valič, ker je bil neprepričljiv. Dobro, priznam, njegova mimika je smešna, njegovi teksti pa niti ne.

Marko Nakrič

ŽIVALSKI VRT LJUBLJANA IN DRUŠTVO ZA POMOČ IN SAMOPOMOČ BREZDOMCEV KRALJI ULICE PRIPRAVLJAMO AKCIJO Z NASLOVOM SLIKARJI ZA OTROKE

Slikarji bodo od 19. julija do 29. avgusta 2010 v ZOO Ljubljana ustvarjali slike na temo živalskega vrta in živali v poljubni tehniki. Nastala umetniška dela bodo umetniki podarili za razstavo, ki bo v ZOO Ljubljana predvidoma v mesecu septembru, vzporedno z razstavo pa bo potekala tudi internetna dražba slik.

Celotni izkupiček od prodaje umetniških del bomo porabili za vstopnice v ZOO Ljubljana za socialno ogrožene otroke, ki so pod okriljem Zveze prijateljev mladine Moste, in za otroke, ki bivajo v azilnem domu v Ljubljani in si obiska živalskega vrta ne morejo privoščiti. V ZOO Ljubljana jih bomo povabili tudi na posebno prireditev, ki bo predvidoma enkrat do konca leta, na njej pa bodo sodelovali ZOO Ljubljana z dogodivščinami z živalmi, različnimi hranjenji živali ter igrali in priboljški za živali, Ambasadorji nasmeha s kužki, ki se pustijo božati, ter številni drugi. Otroke bomo tudi pogostili s sladkarijami, sadjem in pijačo.

Za to akcijo smo se odločili, ker je prisotnost živali v živalskem vrtu v naravnem okolju gozda sproščujoča. ZOO Ljubljana je prijeten kraj za ustvarjanje, druženje in nova poznanstva, za obiskovalce živalskega vrta pa bo zanimivo opazovati umetnike pri njihovem ustvarjanju. Hkrati pa si želimo s to akcijo senzibilizirati širšo javnost o socialni izključenosti otrok iz socialno ogroženih družin.

Kontaktne osebe:

Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice
Bojan Kuljanac, 030/323-305, bojan.kuljanac@kraljiulice.org
Dejan Mikuš, 041/356-678, dejan.mikus@amis.net
Irena Furlan – ZOO Ljubljana, 041/765-087, irena.furlan@zoo.si

Dejan Mikuš

PRAVA REŠITEV JE V GLOBALNEM SODELOVANJU

15. INSP (INTERNATIONAL NETWORK OF STREET PAPERS) KONFERENCA, 16.–21. 5. 2010, MELBOURNE

Kot srečna predstavnica našega časopisa sem se imela priložnost udeležiti potovanja v eksotično Avstralijo, točneje v Melbourne, če pod eksotično deželo seveda razumemo kraj, kamor se voziš vsaj 20 ur z letalom, pa čeprav s postanki. Kakor koli že gre definicija, je letošnje srečanje v največji meri potekalo v znamenju udarnega naslova, kar pomeni spodbujanje k mreženju, t.j. povezovanju članic in aktivni uporabi skupnega, na novo vzpostavljenega SNS (Street News Service) portala. Ta vsem članicam omogoča aktivno sodelovanje v smislu objavljanja aktualnih člankov in izmenjave prispevkov, ki bi bili aktualni za širše (svetovno) občinstvo, in posledično seznanjanje z atraktivnimi novicami. Postala sem pozorna predvsem na paleto različnih pristopov do ustvarjanja časopisa v različnih deželah sveta, kar konkretno pomeni od popolne preproščine na primer časopisa La boca rua (Glas ulice) iz Sao Paula, ki je dobesedno ustvarjen na ulici, do malodane populizma časopisa države gostiteljice, to je The Big Issue. Zadnji se financira izključno s pomočjo oglaševanja in donacij ter pridobivanja k »sodelovanju« različnih pop ali rock ikon, kot so Bob Dylan, Lady Gaga ... vse z namenom povečevanja publicitete in števila bralcev ali vsaj ohranjanja zanimanja že obstoječih. Že res, preživeti je treba, pa vendar tudi ob upoštevanju tega dejstva obstaja možnost izbire. To me je navdalo z nekakšnim patriotskim ponosom, saj so naši Kralji ohranili svoj imidž in predvsem prvotno usmeritev, ki je: kritičnost do obstoječih družbenih pogojev, predvsem pa dajanje priložnosti odrinjenim skupinam (kar brezdomci nedvomno so), da se izrazijo in da so aktivni ustvarjalci svojega časopisa in ne le dispečerji. Tako časopis ostaja vox populi in ne vox profesionalnih novinarjev, ki so malce odtujeni ali vsaj ne izhajajo neposredno z ulice. To velja za večino kapitalistično orientiranih cestnih časopisov zahodnega sveta. Nekateri so me skušali prepričati, da je to samo prehodna razvojna faza k profesionalizmu, kar pa je po mojem mnenju spet stvar perspektive. Kongres se je v okviru diskusijskih skupin in delavnic precej ukvarjal z vprašanjem, kako obdržati pozornost bralcev s pomočjo spretnih marketinških prijemov, kar morda res zna biti večji problem, če časopis izhaja dvakrat mesečno. Kakor koli že, predstavili so nam tudi uredništvo njihovega časopisa, organizacijsko shemo in delovanje aparata ter organizirali neformalno večerjo in druženje z njihovimi prodajalci časopisa, ki so tako podobni našim, da sem začutila čudno nostalgijo. Predstavili so nam projekt za mlade prestopnike, ki jim nudijo možnost do- ali prekvalifikacije in tudi zaposlitve za delo v prestižni restavraciji Charcoal Lane. V pričakovanju svetovnega nogometnega prvenstva kajpada ni izostala niti prijateljska tekma, točneje, niz tekem, na katerih smo v mešanih ekipah nastopili udeleženci kongresa proti članom avstralske nogometne lige brezdomcev. V tej sem kot edina predstavnica nežnejšega spola (sploh) branila barve naše dežele kot goalkeeper (golman). Bila je zabavna in poučna izkušnja, polna naboja v olimpijskem geslu *Važno je sodelovati*, ne zmagati, ki naj bi se (vsaj sama rada verjamem v to) prenesel tudi na naše nadaljnje udejstvovanje pri časopisu. Ni važno le sodelovati, temveč še vnaprej vnašati življenje in pozitivno energijo ter veselje v to, kar delaš, in spodbuditi tudi ostale sodelujoče, da iz sebe iztisnejo le najboljše.

MG

foto: arhiv INSP

023
KRALJI
ULICE

foto: arhiv INSP

foto: arhiv INSP

DANES SEM PODILAL ZADNJI PEK

foto: Ines Zelenikar

024
KRALJI
ULICE

Zapletati se je začelo oktobra 2007, takrat sem padel v pripor. Seveda je deževalo in staršev na srečo ni bilo doma. Naenkrat mi je ušesa napolnila tišina, ki mi je bila že od začetka sumljiva, ampak že prej sem imel paranoje, saj sem imel robo vedno skrito doma v računalniku, med prvo in drugo polico, med hard diskom in CD-romom. Dobro mesto za vsaj 80 četrtk. Trenutek tišine in vrata so bila na tleh. Vse se je zgodilo v manj kot nekaj sekundah, zdi se mi, da mi ni uspelo niti izdihniti dima iz pljuč, že sem bil vklenjen. »Štiri leta zapora,« je udarilo kladivo. Sojenje je trajalo dvakrat po dve uri. Imel

sem odvetnico po uradni dolžnosti. »Kaj, štiri leta?« sem ji rekel, ko sem gledal vagico na njenem srcu. »Ja, nismo vam našli vage, vendar so utemeljeno sumili, da ste preprodajali,« me je pogledala izpod očal. Kaj hočem, itak hodijo skupaj na kavice odvetniki, sodniki, izvedenci, vse skupaj en teater. Itak, da sem še dilal. Še iz zapora nisem prišel, kaj iz zapora, minilo je šest mesecev, ko sem vedel, kdo kupuje, kje so luknje, kje je bilo nevarno, kdo cinka paznikom in, kar je najbolj važno, kdo ima za prodaj playstation. Danes sem dobil 20 g. »Dovolj bo za en teden,« sem rekel, ko sem zapakiral zadnji pek. V sobi sem s petimi odvisniki in že sem se počutil, da sem ful počasen s tem pakiranjem, da se čas nikamor ne premika. Ampak mi je ratalo, ne da bi paznik enkrat uletel v sobo, pa itak da so bili v sobi nestrpni. »Kaj misliš, da je v tem kaj antraksa?« sem se delal norca. »Dej, ne zavlajuj, dej potalej te peke, kriziramo že ceu dan,« rečejo. »In kje je dnar?« rečem. Dajo mi keš in imajo peke. Ne maram, da se pribijajo v sobi,

muka mi je gledati tiste injekcije in kako si s skrhanimi iglami iščejo žile, žil pa od nikoder. Vsaj pri enem je tako, drugi so še bolj na foliji, okej, eden je le tu pa tam potegnil kakšen dim in danes, glih danes, se frajer odloči, da se prbije v žilo. Playstation se še ni prižgal do konca, še vedno čakam, da pritisnem x, ko uletijo iz veceja: »Nehou je dihat, nehau je dihat, dej sou!« Bil je že čisto plav, petkrat smo ga gulili s soljo, pa še vedno ni dihal. Izmenično smo ga oživljali, od njega pa nič. »Pokliči paznika!« »Ne nôri, razbil te bom,« so se mi tresle roke. »Sej že diha.« »Ja, sam kaj, ko samo vsako minuto enkrat.« Izmenično smo ga oživljali. Štiri ure me je treslo od strahu, ampak je preživel. Čisto nič mu ni bilo jasno. »Zakaj me tolik boli čeljust?« »Zato, ker sem te klofotau, idiot en,« mu povem, in še dobro, da mu nisem zlomil čeljusti. Imeli smo srečo, da nam ni bilo treba klicati paznika, ampak od mene ne dobijo več. Skrizirajte se, fantje.

Leon

PRETEPI KLOŠARJEV NA INTERNETU

Za tiste, ki radi brskate po internetu in vas zanimajo posnetki pretepev v živo, imamo nov naslov: www.bumfights.com! Narejeni - kje drugje, kot v ZDA - vam dotični posnetki predstavijo vso realno surovost ulice. Na njih se potepuhi in brezdomci, ki so jim za "nastop" na posnetkih plačali cca. 20 dolarjev pretepajo, zmerjajo, samopoškodujejo z zaletavanjem v zid ali steklo z glavo in počnejo še vrsto drugih surovosti; seveda pa je poudarek na pretepih. Vse skupaj je ideja nekega Američana, ki ga zanimajo šokantni posnetki v živo, vendar je do le-teh težko priti. Zato se je odločil najeti tj. podplačati ljudi, ki nimajo ničesar (za izgubiti) in so tako pripravljeni storiti karkoli!

Rezultat je množica pričujočih posnetkov na že prej omenjeni internetni strani in brez skrbi, na svoj račun pridete tudi dame, katerim so namenili posebno poglavje z njim lastnimi pretepi in medsebojnim obračunavanjem.

Posnemanje odsvetujemo, saj proti avtorju strani še vedno poteka kar nekaj sodnih procesov. V naši ljubi Sloveniji pa vsakega pretepača gleda minus nekaj stotakov evrov, če ga zalotijo med opravljanjem njegove oz. njene priljubljene aktivnosti; lahko pa jih enostavno tudi in samo - faše!

Peter Pitambar Pangerc

LJUDSKA KUHNA

KRALJEVSKA POSTNA SARMA S KISLIM ZELJEM

Potrebuje nekaj listov kislega zelja, korenček, (če ga imate, tudi rumeni), brokoli in, če imate, sojo. Sicer pa lahko uporabite krompirček ali celo kakšno drugo zelenjavo. Poleg tega potrebujete riž, čebulo, česen, peteršilj ali luštrek, olje (po možnosti olivno), sol, poper, mleto rdečo papriko in ribo brez kosti

(lahko je sardela iz konzerve). Našteto zelenjavo kuhate na majnem ognju ter jo dušite (naj plava v vodi). Nekoliko jo dosolite ter čez njo potresete riž in sojo (to pa zato, da se med kuho ne prime). Kuhate toliko časa, da je napol pripravljeno. V ponvi medtem prepražite čebulo s česnom, peteršiljem

in začimbami, dodate ribo ter vse skupaj zmešate v večji posodi. Po potrebi dosolite. Maso zavijete v zeljne liste in skuhate do konca. Dober tek.

vaša Smiljana

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

VRATA V SVET

Prav lepo pozdravljeni. Na samem začetku te kolumne vam bom postavil vprašanje. Ali mogoče veste, katera je najhujša stvar v življenju? Vem, da ne veste odgovora, zato vam ga bom povedal kar sam. SAMOTA!!! Ko si sam. Ko nimaš nikogar, razen sebe. To je prekletstvo najhujše vrste. Verjemite mi na besedo, saj sem bil ogromno dni sam. No, bili so, kot vedno, prisotni ljudje, vendar jih jaz nisem zaznaval. Ogromno časa, cele dneve, sem presedel v parku in tuhtal in tuhtal. V sebi sem žrl sebe. To je klošar, imenovan samotar. Živiš, a v resnici si mrtev. Zombi, ki ne ve, kaj za samega hudiča sploh počne na tej Zemlji. Verjemite mi, da to peklensko boli. Za povrh sem bil večji del tistega prekletega časa popolnoma trezen. Troduplo trpljenje, ki se ga nerad spominjam, a se ga pač vedno bom. Veliko je bilo brezveznega razmišljanja. Vsak prekleti dan sem najmanj tisočkrat pomislil, da bi se ubil, ker je življenje brezvezna stvar. Včasih nisem jedel po več dni. Živel sem od vode, ki teče iz pipe na javnih WC-jih. Bil sem živ, a bil sem tudi mrtev. Otopel. Izločen od vsega. Sam med množico ljudi, obkrožen z drevesi. Takrat sem gledal smrti v oči. To je bilo leta '87. Celih šest mesecev je trajal ta napad teme. Šest mesecev na isti klopi. Danes pravim, da bi mi morali tam postaviti spomenik. Mimogrede, klop, na kateri sem

takrat živel kot zombi, še dandanes obstaja. Iz tega pekla me je takrat rešil prijatelj, ki je zdaj že nekaj časa mrtev. Prišel je do mene, me dobesedno nadrl in me vzel k sebi v stanovanje. Bil je narkoman, a bil je človek, ki me je videval vsak dan, ko je bil na sprehodu s svojim psom. Pa mi naj samo še kdo reče, da narkiči mislijo samo na svojo rit. No, kakor koli že, pod njegovo streho sem preživel štiri mesece. Ogromno sva se pogovarjala. Pomagal mi je, da sem si uredil socialko. Pomagal mi je, da sem si našel delo. OKICA, še danes sem ti hvaležen za to in vedno ti bom. In najbolj interesantna stvar je, da mi je izmed vseh ljudi pomagal izmeček družbe. Nihče od številnih sprehajalcev mi ni. Vsi so me le gledali, in to tako, kot da so čakali, kdaj bom umrl. To je žalostno, a popolnoma resnično.

Goran Šrok - Gogi

BIL SEM ŽIV, A BIL SEM TUDI MRTEV. OTOPEL. IZLOČEN OD VSEGA. SAM MED MNOŽICO LJUDI, OBKROŽEN Z DREVESI.

025
KRALJE
ULICE

GOGIJEVO IN KARMENINO VOŠČILO KATJI

Spoznala sva se v mesecu februarju, bila si z menoj na naslovnici aprilske številke Kraljev ulice in pred dobrim mesecem si povila sina z imenom Dan. Lepo ime. Iz srca upam, da ga boš lepo vzgojila, saj si sama zelo pozitivna in zelo prijetna oseba. Seveda ne smem pozabiti pohvaliti tudi otrokovega očeta, ki mi ga še ni uspelo osebno spoznati, a verjemi, da se bom pri naslednjem obisku pri vas v Ljubljani močno potrudil, da ga bom. Verjamem, da je tudi on prav prijetna oseba. Obema še enkrat čestitam in vama želim obilo uspeha že v teh prvih mesecih vzgoje. Mislim, da so najtežji. Ogromno neprespanih noči in vsekakor ogromno previjanja. Vesta, otroci ogromno kakajo. Ja, tako pač to je, saj ga odrasli tudi ogromno serjemo.

To je vse, pa fajn mi bodita, bodite! Se vidimo!

Goran Šrok - Gogi

Draga Katja!

Doživela si največji čudež, ki ti ga lahko prinese življenje: poklonila si življenje novemu bitju. Ob tem čudovitem dogodku ti želim, da boš s polno dušo in odprtim srcem uživala vse radosti in lepote materinstva. Naj sleherni trenutek z Danom obogati tvojo bit, napolni krila tvoje duše z vetrom sreče in vaju poveže do neskončnosti. Neprecenljivi zaklad je izpod tvojega srca priromal v tvoj ljubeči objem, uživaj ga vsak trenutek in naj lepi trenutki ostanejo za vedno vajini.

Dan, tebi na tvojo pot pošiljam vso srečo, ljubezen in toplino, ki jo lahko ponudi življenje. Rodil si se najboljši materi na svetu, srečen otrok si, in to boš tudi vedno ostal.

Percy, tvoj objem naj dopolni to veliko srečo, varuj svoja najdražja z očetovsko močjo in voljo, dihaj z njima, in vaši skupni sreči nič ne more stati na poti.

Vsem trem želim izjemne družinske trenutke in vse lepo na vaši skupni poti!

Karmen

foto: Mary Gill

PISMA BRALCEV - ODGOVOR NA SMS KOMENTAR Z DNE 17.4.- MANJE IZ GORENJSKE

Vsak dan so nam na razpolago takšne in drugačne pretresljive zgodbe ljudi, ki živijo na robu obupa in to je, žal, danes stvarnost. V tej luči je država kriminalna združba, ki omogoča neomejeno bogatenje tudi na račun mater, ki ne morejo ponuditi sestradanemu otroku koščka kruha. Žal tu jaz ne morem ničesar narediti. Upajmo, da jih njihov obup ne bo peljal v edini izhod, ki ga vidi, v smrt? Čeprav izgleda zadeva brezizhodna, bi se le dalo kaj narediti. Ravno temu so namenjena javna občila. Vse tovrstne zgodbe bi bilo treba novinarsko raziskati. Stopiti do konkretne matere, do družine, ki živi na robu preživetja, ugotoviti zakaj je nastal dolg in kako ogrožujoč je. Se pomeniti s CSD-jem in objaviti tudi stališča Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Naj se sliši glas, če je le v nas človeška vest. Potem se bo nekaj premaknilo. Premaknil se bo svet s tečajev. Kajti... Srž naše družbe so ljudje. Dobri in pošteni ljudje. In ne tisti teater sluzavega besedičenja v parlamentu. Kjer vidimo skvarjene in dvolične politike brez časti in ponosa, ki delajo našemu narodu samo sramoto.

Pri časopisu Kralji ulice me namreč moti nekaj, kar sem razpravljal že s prejšnjo urednico. Pri tem ne želim nikogar prepričevati, le povem svoje stališče. Moti me to, da se skozi časopis kaže vsa ta ulična beda, kot svoboda umetniškega izražanja. Vsak problem pa ostane v mejah jokanja in stokanja. Zakaj se ne pokaže na krivca? Samo zato, ker je krivec v tem slučaju država in se vodstvo posranih riti skriva v svojih mišjih luknjah? Če ima država dovolj denarja za Patrie Falcone, potem bi lahko imela tudi za kruh za svoje lastne otroke. In upajmo vsaj, da teh svojih otrok, če preživijo, ne misli več pošiljati v svet pobijati tiste, ki se borijo za svojo lastno svobodo, kot to počne sedaj, ko hodijo pobijati v Afganistan partizane. Ljubi bog, saj včasih ne morem verjeti, da se to res dogaja in ljudje ne znorijo. Ko je treba otroke preživljati, jih morajo starši. Ko otroci odrastejo, starši izgubijo vse pravice. Takrat jih izkorišča država za svoje najbolj podle in gnusne namene. In ta odnos države do državljanov je še vedno sužnjelastniški. Včasih z okovi, danes v belih rokavicah.

S spoštovanjem, Klošar

026
KRALJI
ULICE

POVAMPIRJENA ZAVAROVALNICA IN OPRODA SODIŠČE

Pred leti so mi zaradi prevelike hitrosti odvzeli vozniški izpit. Brez izpita mi avto seveda ni bil več potreben, zato sem ga dal v prodajo. Tista pločevinasta in zarjavela škatla tako ni bila kaj veliko vredna, pa vendar, vsaj nekaj drobiža bi dobil zanj. In tako se je našel kupec, s katerim sva šla na poskusno vožnjo. Seveda je vozil on, kar je tudi logično, da spozna avto. Med vožnjo je na parkirišču obdrgnil neki avto. Ni kaj, krivda je bila njegova. Kot lastnik sem dal oškodovanki kuponček in s tem je bila stvar zame končana (Ko bi le bila!).

Od tega dogodka so minila štiri leta (včasih se mi zdi, da je pri meni štiri leta magična doba za probleme), ko dobim pošto s sodišča. V njej piše, da moram zavarovalnici plačati skoraj 2000 evrov plus obresti za vsa ta leta zaradi prej omenjene nesreče. Si predstavljate moj obraz, ko sem to bral? Kot da ni dovolj šokov v tem mojem ničvrednem življenju životarjenja. Kot da ni dovolj ... Seveda sem šel ves začuden na zavarovalnico, da izvem, kaj se dogaja, tam pa so mi preprosto rekli, da ker nisem imel izpita, mi zavarovanje ne velja – niso pa sprejeli tega, da jaz sploh nisem vozil. Seveda sem takoj poslal pritožbo na sodišče.

Sodišče je poslalo vprašanje oškodovanki, ki pa se po tolikem času seveda ni spomnila, kdo je bil za volanom. Jaz pa sem sodišču serviral izpoved voznika. Ne verjamem, da boste verjeli nadaljevanju ... Sodišče ni upoštevalo izpovedi voznika in je nespomin oškodovanke pre kvalificiralo v spomin, da sem vozil jaz. Saj ni res, pa je! Sodišče je preprosto spoznalo za krivega nedolžnega. Zakaj? Saj vsota ni tako velika (zanje) ali pač.

Sodišče me je preprosto oropalo. Nisem vedel, kako naprej. Ker je moja sestra v boljšem življenjskem položaju, kot sem jaz, in ima tudi nekaj koristnih poznanstev, sem jo prosil za pomoč. Vse papirje tega primera je dala neki odvetnici.

Odvetnica: »Preprosto so vas prevarali in okradli. Sodišče je naredilo vse v nasprotju s svojim poslanstvom, saj ni upoštevalo

izjave priče in dvomim, da je izjavo priče (voznika) sploh prebralo. Žal pa ne morete nič več storiti, ker je stvar zaključena.« Slovenija, »domovina« moja, zakaj tako tepeš svoje uboge in preproste otroke?!

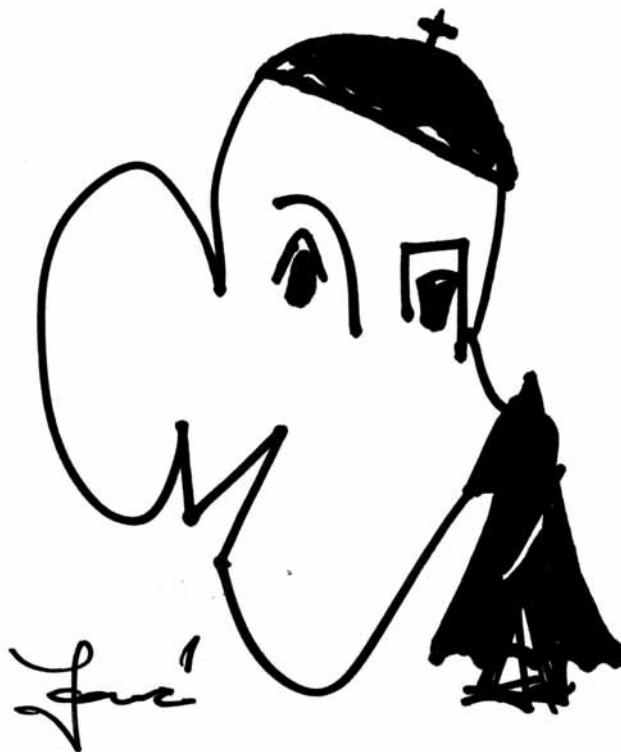
Taubi

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

Kralj beračev. V New-Yorku so zaprli kralja beračev, Hermana W. Trübnerja, ki je imel tako razširjeno korespondenco, da je imel tudi svojega tajnika. Trübner je ogoljufal pod imenom »baron Manteuffel« mnogo oseb. Jokal je pred njimi ter jim pripovedoval ganljive povestice o svoji bolni ženi in lačnih otrocih ter je dobil tako mnogo denarja. Trübner ima res ženo in otroke, a ni se brigal zanje in jih je pustil brez vsake podpore, dasi je sam bogat ter je živel razuzdano in potratno. »Berač« je bil obsojen na pol leta ječe.

Slovenski narod, 13. 8. 1902.

027
KRALJI
ULICE

Janez K.

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, potni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Naslov in poštna številka:

Telefonska številka:

Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:

Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Aljoša Rebolj, Skulpturirani čas v gledališču Tomaža Pandurja - fotografije
KJE: Jakopičevo sprehajališče, Park Tivoli, Ljubljana
KDAJ: 1.8. - 1.9.

KAJ: Mankica Kranjec:
Ljubljanski grafiti - fotografije
KJE: Nabrežje Ljubljanice med pristanom Ribji trg in Čevljariskim mostom, Ljubljana
KDAJ: 1.8. - 1.10.

KAJ: Übermorgen.com / Trilogija EKMRZ (2005-09) - instalacija
KJE: Galerija Vžigalica - MGML, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: 11.8. - 15.9.

KAJ: Šiška nekoč in danes - Šiškarji
KJE: Vodnikova domačija - MGML, Vodnikova cesta 65, Ljubljana
KDAJ: 24.8. - 7.9.

KAJ: Črna gora v magičnem pogledu princeze Ksenije - fotografije
KJE: Galerija Fotografija, Mestni trg 11, Ljubljana
KDAJ: 30.8. - 16.9.

Glasba

KAJ: Ravi Shrestha, kitara, Miha Petric, kitara - klasični koncert
KJE: Ladjica na Ljubljanici (od Šuštarkega mostu do Tromostovja), Ljubljana
KDAJ: 1.8. ob 21:15

KAJ: Ljubljanski trio violončel: Matija Lorenz, Stane Demšar in Edvard Adamič
KJE: Cerkev sv. Florijana, Gornji trg, Ljubljana
KDAJ: 2.8. ob 20:30

KAJ: Jazz na Gornjem trgu - Nikola Matošič trio
KJE: Gornji trg 18, Ljubljana
KDAJ: 6.8. ob 21h

KAJ: Nastopi ljubljanskih piskačev
KJE: Mestna hiša, Mestni trg 1, Ljubljana
KDAJ: 7.8., 14.8., 21.8., 28.8. ob 11h

KAJ: Jazz na Gornjem trgu - Peter Ugrin Group
KJE: Gornji trg 18, Ljubljana
KDAJ: 13.8. ob 20:30

KAJ: Jazz na Gornjem trgu - Jure Pukl Group
KJE: Gornji trg 18, Ljubljana
KDAJ: 20.8. ob 20:30

Festivali

KAJ: Festival Trnfest - glasba, gledališče, razstave, filmske projekcije in program za najmlajše
KJE: KUD France Prešeren, Karunova 14, Ljubljana
KDAJ: 1.8. - 29.8.

KAJ: Festival Sanje 2010:
Knjige so naše čarobne oči
KJE: Miklošičev park, Knjigarna Sanje, Tavčarjeva ulica 11, Ljubljana
KDAJ: 1.8. - 31.8.

KAJ: Noči v Stari Ljubljani 2010
KJE: staro mestno jedro, Ljubljana
KDAJ: 24.8. - 28.8.

KAJ: Mednarodni ulični festival Emonska promenada
KJE: Emonska cesta od Mirja do Eiprove ulice, Ljubljana
KDAJ: 26.8. - 29.8. od 18h do 21h

Razno

KAJ: Žepni tečaj slovenščine za tujce
KJE: Slovenski turistični informacijski center - STIC, Krekov trg 10, Ljubljana
KDAJ: 4.8., 11.8., 25.8. ob 17h

KAJ: Brezplačna vadba joge za vsakogar
KJE: Park Tivoli, zelenica med bazenom Tivoli in Jakopičevim sprehajališčem, Ljubljana
KDAJ: 5.8., 12.8., 19.8. in 26.8. ob 18h

KAJ: Vetrnice in ptice za misli, rime in vice - literarno-ustvarjalna delavnica
KJE: Severni mestni park Navje, Zupančičeva jama, Ljubljana
KDAJ: 20.8. ob 17h

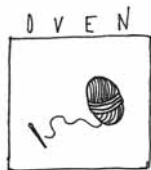
KAJ: O treh pomarančah - pravljico pripoveduje Liza Praprotnik v slovenščini, španščini in angleščini
KJE: Grič pred Ljubljanskim gradom, Ljubljana
KDAJ: 21.8. in 22.8. ob 19:30

KAJ: Uzvočevanje - zvočni dogodek
KJE: Severni mestni park Navje, Zupančičeva jama, Ljubljana
KDAJ: 27.8. ob 19h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!

Pišite nam na e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

ULIČNI HOROSKOP

Od neke osebe boste dobili namig za delo, ki ga boste kasneje z veseljem in uspešno opravljali, zato ste lahko tej osebi hvaležni za vaš uspeh. Trmasto vztrajajte še naprej in boste deležni tako dobrih kot nenavadnih kritik.

Tako čedni, kot ste, takih uspehov boste deležni, če sprejmete posebne pogoje vaše ljubljene osebe, s katero imata še nekaj več kot prijateljstvo. K ljubezenskemu področju se bo pridružila še finančna injekcija in vaši problemi bodo rešeni.

Prišel je čas, da ob morju preživite lepe trenutke življenja z vašo boljšo polovico. Pozabite na probleme, vsaj za ta čas, saj je življenje tako kratko, da se ne ve, kdaj se lahko konča, zato ga uživajte. Obeta se vam sreča, in sicer v mesecu avgustu.

Za vas rake je znano, da zelo obožujete vse, kar je lepega in estetskega, predvsem pa ljubite red in disciplino, zato ste tudi uspešni in ambiciozni. Ne dovolite, da se ljudje vmešavajo v vaše posle, zato nastopajte energično in preudarno.

Z vašo pokončno držo, ki jo imate, ste kot kralj živali, včasih ste preveč ponosni na sebe, toda ne pozabite, da ljudje okoli vas to vidijo. Dobili boste precej nenavaden obisk osebe, ki jo poznate, vendar je že dolgo časa niste videli. Ta obisk bo prinesel marsikaj dobrega.

Tudi za vas velja, da ste zelo samozavestni, pridni in pošten, zato ne skrbite preveč za vašo prihodnost, saj se vam v mesecu letošnjega poletja nasmilja sreča, ki je niste nikoli pričakovali. Srečanje z nekom na obali bo prineslo rezultat, ki bo viden čez devet mesecev. Mar veste, kaj bi to bilo?

OGLASNA DESKA

Prosim, če mi kdo podari žensko kolo, ki je v voznem stanju. Prav tako sprejem ženska oblačila za močnejše št. XXL.
Tel.: 051/297-384, S. H.

Rabljene računalnike in komponente v delujočem in nedelujočem stanju radé volje sprejem. Sem iz Ljubljane, moj kontakt: 041/270-715 (Martin). Priporočam, da mi pošljete kar sms, pa se vam javim.

Priporočam se za mobilne telefone »iz tega tisočletja«, vključno z dodatno opremo (polnilci, slušalke ...). Preferiram Nokio, sem iz Ljubljane, moj tel. pa je: 041/270-715.

Iščem spajkalnik Weller ali podobnega, v delujočem stanju, če bi mi ga lahko kdo podaril. Martin iz Ljubljane, tel.: 041/270-715.

Potrebujem prikolico za bivanje, pripravljen sem jo tudi malo popraviti, če je potrebno. Zdravko, tel.: 031 218 284.

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE

V mesecu maju je na novo zaživela prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri najdete vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov). Kralji ulice, Marta 030 32 33 07

Izšel je tretji zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 3. Cena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storite z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzap št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

V društvu Kralji ulice sprejemamo tudi hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

029
KRALJI
ULICE

Zadnje čase se preveč trudite za druge ljudi, medtem pa pozabljate na sebe. Spoznali namreč boste, da je v življenju smiselno tudi, da mislite nase, zato pamet v glavo, dokler je še čas. Po toči zvoniti je prepozno, mar ne?

Z vašim jezikom, ki ga opletate tja v dan, lahko pridejo včasih lepi trenutki, včasih pa tudi slabi, vendar s svojo iznajdljivostjo rešujete vse težave, ki pridejo do vas. Primiti srečo, kajti sreča je včasih zelo opoteča, ta vas čaka na loteriji.

Prišel je čas, ki ste si ga najbolj želeli, da uživate te dneve skupaj z družino, da nekaj postorite za sebe in za vaše bližnje, saj imate okoli hiše dovolj prostora za piknike in druge stvari. Tako nadaljujte še naprej!

Čaka vas še obilica dela v vašo korist, vi pa, kot da vam je vsega skupaj malo mar, ne ukrepate. Zakaj čakate, da se bodo stvari urejale same po sebi? Malo manj kapljice v grlo, pa bo šlo tudi pri vas na boljše.

Za vas, ki ste rojeni v temu znamenju, je značilno, da želite čim več vedeti o stvareh, ki se vas ne tičejo, zato pazite, o čem se pogovarjate in o kom. Ker ste ambiciozni, lahko doživite uspeh, ki ga niste pričakovali.

Sedaj imate priložnost, da si nabereite novih moči za delo v jeseni, ki bo obilno ter bogato poplačano. Ne zamudite priložnosti, ki se vam obeta, saj bi se utegnili zgoditi to, kar se je že večkrat zgodilo drugemu. Ura zamujena, ne vrne se nobena.

RAZVEDRILO

Tajnici večjega podjetja v Mariboru se pogovarjata in ena reče: »Včeraj me je šef peljal v Ljubljano.«
»Potem ti je pa gotovo pokazal zmaja?«
»Ja, že v Celju!«

Zmajček

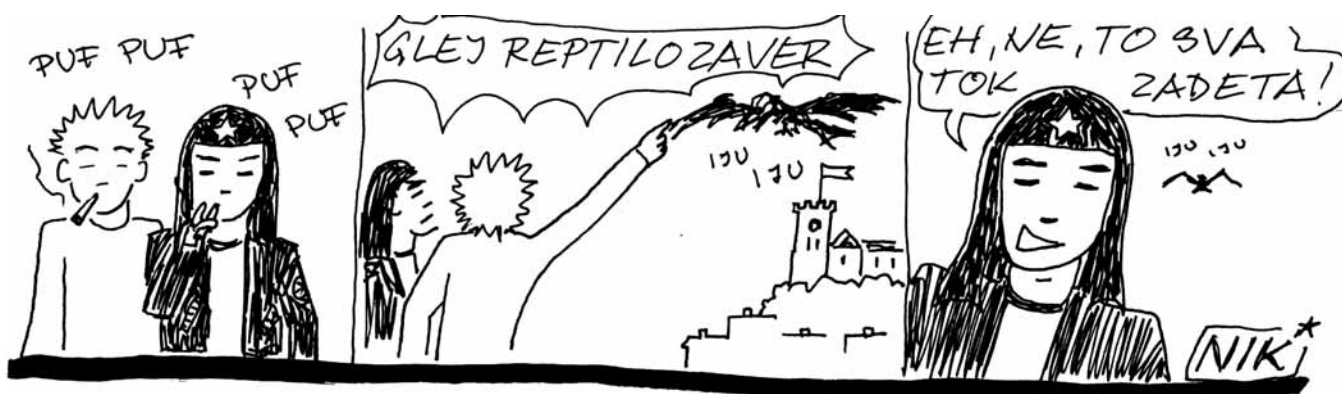
MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Vodoravno in navpično:

- (1) Največje mesto v severnem Jadranskem morju na Hrvaškem,
- (2) tovarna smučarske opreme na Gorenjskem,
- (3) kotlet, kremenatelj, zarebnica,
- (4) moško ime iz Slovenske Koroške oblika imena Jernej.

AFORIZMI

Če klošar ščije proti vetru, ga še poserjejo.

Gregor B. Hann

Če se salto mortale ponesreči brezdomcu,
je to osebna tragedija.

Če pa se ponesreči politiku,
je to nacionalna tragedija.

Jože Galin iz Tržiča

Ekonomija ni znanost,
ker ne dojame soodvisnosti v družbi.

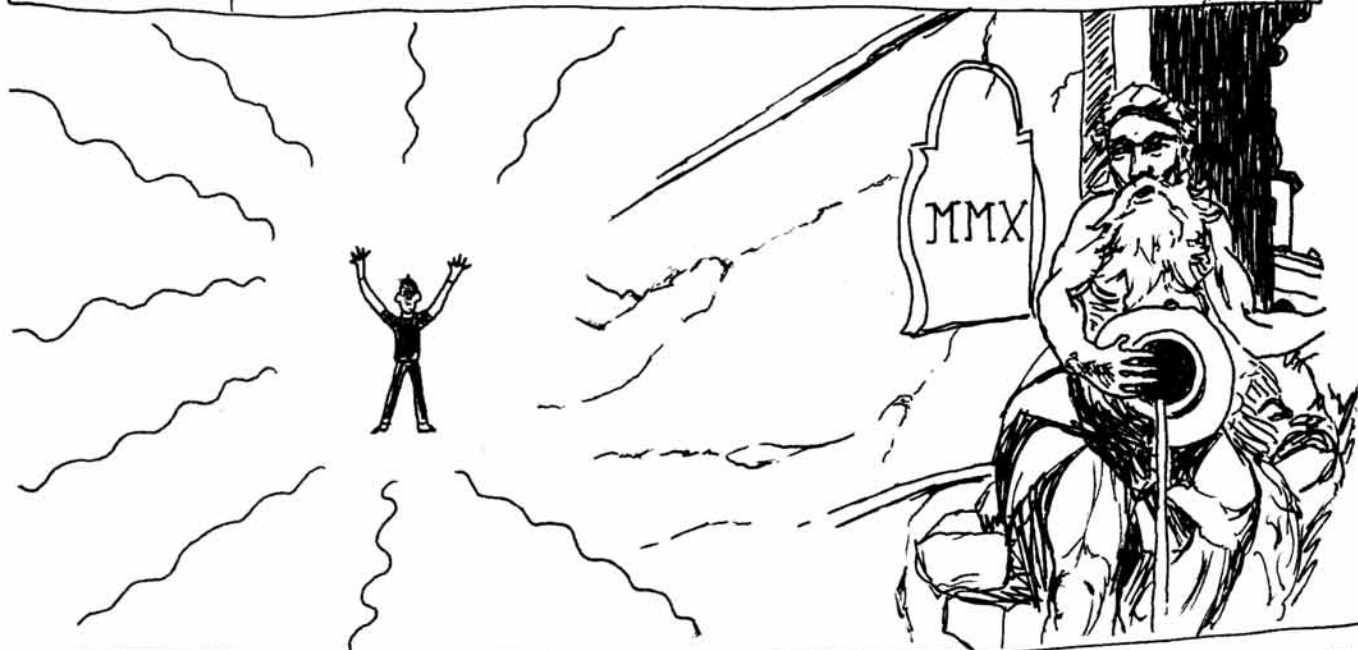
Renesansa je izumila perspektivo,
Slovenija pa brezperspektivo.

Jurij Kunaver

MODROST OBUPA

NIK*

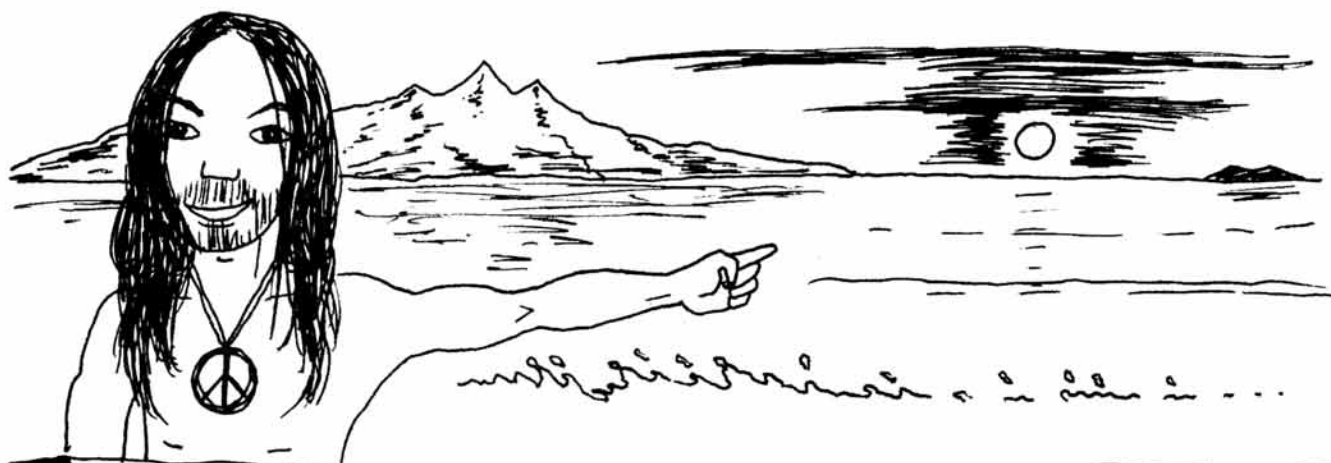
ČLOVEK, KI JE SPOZNAL ZADETO ŽIVLENJE, ...

SE TEŽKO SPRIJAZNI S PLITVOSTJO, NORMALNEGA OBSTOJA, ...

POSTAL JE MODREJŠI ZA MODROST OBUPA!

ALIESTER CROWLEY

END

ANDREJ

Bodimo srečni, kar nam lahko uspe s prijateljstvom.

